

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อกับบทบาทและพัฒนาคณะภาพชีวิตขององค์การ
บริหารส่วนตำบล คำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

พระพลวິชนี์ สานากโร (พิมพ์วัน)

วิทยานิพนธ์ ^{๒๕๓๓}ฉบับแรก ^๔ส่งนทพจนงของกรรศึกษิตามหลักศษตรศาสนพวาศตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พพศกกราบ ๒๕๓๓

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

พระพลวัฒน์ ฐานากโร (พิมพ์วัน)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๔

B 15266

**CITIZENS' OPINIONS ON ROLES OF LIFE QUALITY
DEVELOPMENT OF TAMBON ADMINISTRATION
ORGANIZATION IN PHOSISUWAN DISTRICT,
SI SA KET PROVINCE**

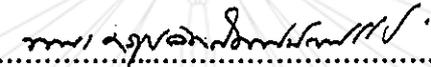
PHRA PONLAWAT THANAKARO (PIMWAN)

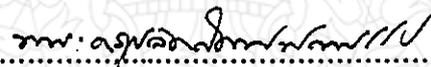
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 (2011)**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ชื่อนักศึกษา : พระพลวัฒน์ ฐานากโร (พิมพ์วัน)
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร อัจฉินิยม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดดัมพ์พัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

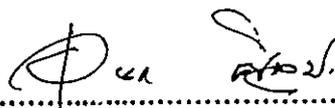
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดดัมพ์พัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ประพิศ โบราณมูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร อัจฉินิยม)

..... กรรมการ
(พระมหาวิโรจน์ กุตุทวีโร (ดร.))

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอนก ศิลปนิลมาลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Title : Citizens' Opinions on Roles of Life Quality Development of Tambon
Administration Organizations' in Phosi Suwan District, Si Sa Ket
Province
Student's Name : PhraPonlawat Thanakaro (Pimwan)
Department : Government
Advisor : Dr. Prapit Boranmoon
Co-Advisor : Asst. Prof. Sunthorn Arjnyom

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thesis Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

P. Boranmoon
..... Advisor
(Dr. Prapit Boranmoon)

Sunthorn Arjnyom
..... Co - Advisor
(Asst. Prof. Sunthorn Arjnyom)

V. Guttavairo
..... Member
(Phramahaviroj Guttavairo (Dr.))

Anake Silp
..... Member
(Assoc. Prof. Dr. Anake Silpanilmalaya)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ชื่อนักศึกษา	: พระพลวัฒน์ ฐานากโร (พิมพ์วัน)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร ออจนนิม
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ ต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๓๘๓ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ ๐.๘๕ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One-Way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสุขภาพดี ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านมีบ้านอาศัย ด้านร่วมใจพัฒนา ด้านปลูกฝังค่านิยม ด้านฝึกฝนการศึกษา ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ถ้าดับตามค่าความถี่มากไปหาน้อย สามอันดับแรกคือ ควรพัฒนาสร้างกลุ่มอาชีพให้กับประชาชน โดยการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะทางในการเข้าไปดูแลปัญหาและความต้องการของประชาชน และควรพัฒนาอาชีพ โดยการจัดตั้งกองทุนในการส่งเสริมอาชีพ และควรพัฒนาปลูกฝืนค่านิยมที่ถูกต้อง โดยให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงปัญหาของสิ่งเสพติด และรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน

Thesis Title : **Citizens' Opinions on Roles of Life Quality Development of Tambon Administration Organizations' in Phosi Suwan District, Si Sa Ket Province**

Student's Name : **Phra Ponlawat Thanakaro (Pimwan)**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Prapit Boranmoon**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Sunthorn Arjnyom**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The thesis's objectives sought to: 1) explore citizens' opinion on tambon administration organizations' roles in developing life qualities in Si Sa Ket Province's Phosi Suwan district, 2) compare their opinions on such roles classified according to their differing genders, ages, educational backgrounds and occupations and, 3) examine their suggestions on ongoing problems and solutions of life qualities of those organizations therein. The sampling group employed for the research included 400 citizens in the authorized area of the aforementioned district, with the group size set by Taro Yamane's formula. The tool used for conducting the research was the questionnaire endowed with five rating scales, possessing the reliability for the whole questionnaire at 0.85. The statistics utilized for analyzing data encompassed: percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test by making use the ready-made computerized programme.

The research results were found as follows :

Citizens' opinion on tambon administration organizations' roles in developing life qualities in Si Sa Ket Province's Phosi Suwan district in the overall perspective was at the middle level. Taking a single aspect into account, five aspects were also found at the middle level. Those aspects enumerated in descending order were: good health, progressive incomes, housing possession, co-development, value implantation and paying close attention to education.

The comparative results of differences in citizens' opinion on tambon administration organizations' roles in developing life qualities in Si Sa Ket Province's Phosi Suwan district were found that their differing genders, ages, educational backgrounds were identically correlated with their

opinions on tambon administration organizations' roles in developing life qualities therein in the overall perspective, contrarily to the established research hypothesis.

With the first three high frequencies enumerated in descending order, citizens' suggestions on citizens' opinion on tambon administration organizations' roles in developing life qualities in Si Sa Ket Province's Phosi Suwan district were: occupational groups for rehabilitated alcoholic addicts should be promoted and supported, offering social welfares to the poverty-ridden citizens to lead their normal life with social parity should be provided, and having household systems organized for the sake of a good living and reinforcing prevention and protection of life and asset securities should be implemented.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ดร.ประพิศ โบราณมูล อาจารย์ที่เป็นปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร อางนิยม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ท่านทั้งสองได้ให้ความกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จึงขออนุโมทนาขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ขจรศักดิ์ วงษ์จันทร์ นายชาญวิทย์ บัวพันธ์ และนายรัชพล งามแสง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของประชาชนทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความรู้ทางวิชาการ คำรา เอกลักษณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ โอกาสนี้ ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุน

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาวิจัยขอกล่าวถึงกนิพนธ์มอบถึงพระคุณแห่ง พระรัตนตรัย ที่เป็นหลักชัยหนุนนำส่งและขออุทิศเพื่อบูชา โยมบิดามารดา ครูบา อาจารย์ รวมถึงญาติโยมทั้งหลายและเพื่อนนักศึกษา ที่ได้ให้กำลังใจตลอดเวลาในการศึกษาเล่าเรียนด้วยดีเสมอมา

พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมพ์วัน)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๔ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	๖
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	๒๓
๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	๒๕
๒.๔ เอกสารที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	๔๐
๒.๕ สภาพพื้นที่ที่วิจัย	๕๑
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๒
๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๖

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๗
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๗
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๕๘
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๐
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๖๑
๓.๕ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๓
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๓
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๖๔
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๗
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๗
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๗
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๘
ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๘
ตอนที่ ๒ ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ	๗๑
ตอนที่ ๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๗๗
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ	๑๐๖
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๑๐
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๑๑
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๑๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๒๔
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๒๔
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๒๕

บรรณานุกรม	๑๓๐
ภาคผนวก	๑๓๕
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๓๖
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๓๘
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	๑๔๒
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	๑๔๔
ภาคผนวก จ คำสัมภาษณ์ที่ความเชื่อมั่นแบบสอบถามของครอนบาด	๑๕๒
ประวัติผู้วิจัย	๑๕๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๓.๑	แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล ในเขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ	๖๐
ตารางที่ ๔.๑	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	๖๕
ตารางที่ ๔.๒	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	๖๕
ตารางที่ ๔.๓	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	๗๐
ตารางที่ ๔.๔	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	๗๐
ตารางที่ ๔.๕	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน	๗๑
ตารางที่ ๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวม และจำแนกรายข้อ	๗๒
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัยโดยรวม และจำแนกรายข้อ	๗๓
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา โดยรวม และจำแนกรายข้อ	๗๔
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า โดยรวม และจำแนกรายข้อ	๗๕
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมและจำแนกรายข้อ	๗๖

ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา โดยรวม และจำแนกรายข้อ	๗๗
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ	๗๘
ตารางที่ ๔.๑๓	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ	๗๘
ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามเพศ	๗๙
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามเพศ	๗๙
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามเพศ	๘๐
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามเพศ	๘๐
ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามเพศ	๘๑
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามเพศ	๘๑

ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามเพศ	๘๒
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามเพศ	๘๒
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามเพศ	๘๓
ตารางที่ ๔.๒๓	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามเพศ	๘๓
ตารางที่ ๔.๒๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามเพศ	๘๔
ตารางที่ ๔.๒๕	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามเพศ	๘๔
ตารางที่ ๔.๒๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ	๘๕
ตารางที่ ๔.๒๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ	๘๕
ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอายุ	๘๖

ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอายุ	๘๖
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอายุ	๘๗
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอายุ	๘๗
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอายุ	๘๘
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอายุ	๘๘
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอายุ	๘๙
ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอายุ	๘๙
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอายุ	๙๐
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอายุ	๙๐

ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอายุ	๕๑
ตารางที่ ๔.๓๙	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอายุ	๕๑
ตารางที่ ๔.๔๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๒
ตารางที่ ๔.๔๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๒
ตารางที่ ๔.๔๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๓
ตารางที่ ๔.๔๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๓
ตารางที่ ๔.๔๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๔
ตารางที่ ๔.๔๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๔
ตารางที่ ๔.๔๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๕

ตารางที่ ๔.๔๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา	๕๕
ตารางที่ ๔.๔๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖
ตารางที่ ๔.๔๙	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖
ตารางที่ ๔.๕๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๗
ตารางที่ ๔.๕๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๗
ตารางที่ ๔.๕๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๘
ตารางที่ ๔.๕๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๘
ตารางที่ ๔.๕๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอาชีพ	๕๙
ตารางที่ ๔.๕๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ	๕๙

ตารางที่ ๔.๖๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๖๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอาชีพ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๖๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอาชีพ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๖๘	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๖๙	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๗๐	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา	๑๐๗
ตารางที่ ๔.๗๑	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๗๒	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๗๓	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา	๑๐๙

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพประกอบที่ ๒.๑	แสดงที่มาของการเกิดความคิดเห็น	๑๐
ภาพประกอบที่ ๒.๒	คุณภาพชีวิต	๓๑
ภาพประกอบที่ ๒.๓	วงจรการพัฒนาคูณภาพชีวิต (Life Quality Development Cycle)	๓๓
ภาพประกอบที่ ๒.๔	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๗

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ องค์การยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/UNESCO) กำหนดไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์เป็นทรัพยากรสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภาคเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมทุกระดับ^๑ การเปลี่ยนแปลงไป ทั้งทางบวกและทางลบ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารคือมนุษย์เอง ซึ่งเป็นผู้ประสานทรัพยากรเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสมในการนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า^๒

การแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ให้สามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิตในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงได้กำหนดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไว้ ๖ หมวด ๓๗ ตัวชี้วัด โดยถือว่าชุมชนใดสามารถพัฒนาถึงเกณฑ์ขั้นต่ำความจำเป็นพื้นฐานแล้วก็ถือว่าประชาชนมีคุณภาพที่ดี เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิต ๖ หมวดดังกล่าว ประกอบด้วย (๑) ด้านสุขภาพดี คือ ประชาชนได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ (๒) ด้านมีบ้านอาศัย คือประชาชนมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา คือประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต (๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า คือ ประชาชนมีการประกอบอาชีพและรายได้เพียงพอ (๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม คือ ประชาชนมีการพัฒนาจิตใจของตนเองให้ดีขึ้น และ(๖) ด้านร่วมใจพัฒนา คือประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และการกำหนดคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชน เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิตดังกล่าวข้างต้น พบว่า ประชาชนในชุมชนชนบทของประเทศร้อยละ ๘๐ มีสภาพการดำรงชีวิตที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ประสบกับปัญหาความยากจน สุขภาพไม่ดีและด้อยการศึกษา อันล้วนส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งรัฐบาลใน

^๑รายงานของคณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา, “วัฒนธรรมอันหลากหลายของมนุษยชาติ”, ปีที่ - ครั้งที่ ๒๒, พ.ศ.๒๕๔๔, ม.ป.ป : ๔๐.

^๒เกษม จันทร์แก้ว, วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๗, หน้า ๒๘๐.

ทุกยุคทุกสมัยได้พยายามอย่างยิ่งที่จะแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในชนบท โดยระดมความรู้ ความสามารถจากหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชนบท พร้อมทั้งได้กำหนดนโยบายและบรรจุแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่สามารถขจัดปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวลงไปได้เท่าที่ควร สภาพการณ์จึงเป็นเช่นนี้ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๕ (๒๕๔๐-๒๕๔๕) จึงมุ่งกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยเร่งรัดให้องค์กรท้องถิ่นมีการพัฒนาตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชนบท เพราะองค์กรท้องถิ่นมีพลังต่อประชาชน ทั้งยังมีบทบาทหน้าที่สำคัญในท้องถิ่น และอยู่ใกล้ชิดประชาชน

ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นองค์กรที่จะต้องคอยให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิต ๖ หมวดดังกล่าว ประกอบด้วย ๑) ด้านสุขภาพดี ๒) ด้านมีบ้านอาศัย ๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา ๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า (๕) ด้านปลูกฝัง และ ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา เพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งตาม แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตได้มีการกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดต่อประชาชน แต่จากการสอบถามประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งยังไม่สามารถได้คำตอบอย่างแน่ชัด ได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีขีดความสามารถในการพัฒนามากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาแนวความคิดเห็นของประชาชนเพื่อใช้เป็นข้อมูล ไปสนับสนุนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืนต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อได้ข้อมูล จากการวิจัย ในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

๑.๓.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยเทียบจากสถิติเอกสารเก็บข้อมูลตำบล เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๒ มีจำนวน ๒๓,๔๗๒ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ใน ๖ ด้าน คือ

- ๑) ด้านสุขภาพดี
- ๒) ด้านมีบ้านอาศัย
- ๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา
- ๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า
- ๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม
- ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกถึงความเชื่อ โดยอาศัยประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเพื่ออธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ประชาชน หมายถึง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขต อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และเป็นผู้ที่ได้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามสถานภาพทางสังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำตามหน้าที่ของบุคคลในกลุ่มสังคมนั้น ๆ

การพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง การดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการจัดสรรงบประมาณ หรือสนับสนุนตามกำหนดการแก้ปัญหาในการสร้างคุณภาพที่ดีให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสัง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ หมายถึงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้สามารถมีชีวิตร่วมกันได้อย่างปกติสุข ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิตในปี พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งได้กำหนดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไว้ ๖ หมวด ๓๗ ตัวชี้วัดตาม เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิต ๖ ประการ ประกอบด้วย ดังนี้

ด้านสุขภาพดี หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้ประชาชนได้มีความอยู่ดีกินดี ด้วยการพัฒนาการกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอได้มีการรักษาดูแลสุขภาพร่างกายอย่างทั่วถึงได้รับการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลและได้รับการป้องกันระงับโรคติดต่อจากวิบัติภัยบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดีมีความปลอดภัยต่อการดำรงชีวิต

ด้านมีบ้านอาศัย หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิต มีสภาพอากาศที่บริสุทธิ์ปราศจากมลพิษ และสภาพแวดล้อมต้องไม่ถูกรบกวนจากเสียงความสั่นสะเทือนฝุ่นละอองกลิ่นเหม็นหรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบสุขลักษณะอย่างเป็นระบบ

ด้านฝึกฝนการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้ประชาชน ได้รับโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะต้องมีการสนับสนุนทุนทางการศึกษา และจะต้องให้ประชาชนอายุตั้งแต่ ๒ – ๑๒ ปี ได้รับโอกาสทางการศึกษาตามที่รัฐบาลได้มีการกำหนดภาคเรียนเรียน คือ ๑๒ ปี มีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นไป

ด้านรายได้ก้าวหน้า หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้ประชาชนได้มีการประกอบอาชีพและรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิตและได้รับการส่งเสริมในการสร้างรายได้ในครอบครัวมีการวางแผนในการจัดการเกี่ยวกับรายได้ที่ได้มาและวิธีการออมรายได้เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นต่อการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

ด้านปลูกฝังค่านิยม หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพนศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้ประชาชนได้มีการพัฒนาทางจิตใจโดยการปลูกฝังค่านิยม ให้ประชาชนในครัวเรือนลดเลิกการไม่ดื่มสุรา หรือติดสุรา และส่งเสริมประชาชนให้มีกิจกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

ด้านร่วมใจพัฒนา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพนศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี และให้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพชีวิตของตนเอง ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกในความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพนศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. ๒๕๔๖

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ดังนี้

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ ๑) เพศชาย ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ช่วง คือ ๑) ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒) ๓๑ - ๕๐ ปี ๓) ๕๑ ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) ประถมศึกษา ๒) มัธยมศึกษา/เทียบเท่า ๓) อนุปริญญาขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๔ อาชีพ คือ ๑) อาชีพเกษตรกรรม ๒) อาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ๓) อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว ๔) อาชีพรับราชการ/พนักงานของรัฐ

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ” นี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีลำดับหัวข้อดังนี้

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒.๔ เอกสารเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๕ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๑.๑ ความหมายของความคิดเห็น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า

๑) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

๒) ทศนะ ประมวลการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว^๑

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๑๓๐.

วิรัช ฤกษ์จันทร์ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “การแสดงออกของทัศนคติโดยคำพูด”^๒

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง การแสดงความคิดเห็นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก”

พรทิพย์ สัมปิตตะวนิช ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “ความคิดเห็น คือ ความโน้มเอียง (Predisposition) ที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อที่จะตอบสนองต่อวัตถุหนึ่งอาจจะออกมาในลักษณะที่คิดเห็นหรือไม่คิดเห็นต่อวัตถุนั้นได้”^๔

สุชา จันทน์อม กล่าวว่่า “ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเรายังจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ”

สุรางค์ จันทน์อม ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ (Perceive) ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะมีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่ หรืออาจเห็นด้วยตามทัศนคติ คือ การที่บุคคลมีความรู้สึกทั่ว ๆ ไปต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนความคิดเห็นคือการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ”^๖

^๒วิรัช ฤกษ์จันทร์, หลักการส่งเสริมการเกษตร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๔), หน้า ๑๗.

^๓ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๐), หน้า ๔๔.

^๔พรทิพย์ สัมปิตตะวนิช และคณะ, พฤติกรรมผู้บริโภค, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๕๓.

^๕สุชา จันทน์อม, จิตวิทยาวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๔๒), หน้า ๒๓.

^๖สุรางค์ จันทน์อม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่วิทยา, ๒๕๒๐), หน้า ๔๓.

สุพัตรา สุภาพ กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้”^๑

ชาติชาย โทณสินธิติ ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผล (Evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม (Circumstances) ต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงออกถึงการลงความเห็นของบุคคลหนึ่งในข้อเท็จจริง”^๒

สมยศ อักษร ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ ดังนี้ พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม และอีกความหมายหนึ่ง คือ ทรรศนะ หรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหา หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง”^๓

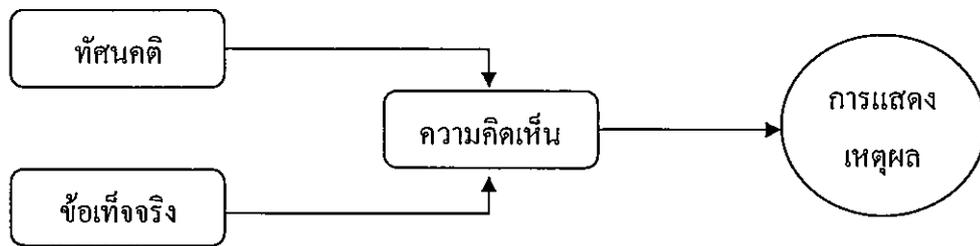
สงวน สุทธิเลิศอรุณ และจิตติพงษ์ ธรรมมานุสรณ์ อธิบายว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกซึ่งวิจญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ ความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (Fact) และทัศนคติ (Attitude) ของบุคคลในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ และเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ จึงสรุปความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้ดังภาพดังนี้^๔

^๑สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕), หน้า ๑๓๒.

^๒ชาติชาย โทณสินธิติ, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๐.

^๓สมยศ อักษร, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๖, หน้า ๑๒.

^๔สงวน สุทธิเลิศอรุณ และจิตติพงษ์ ธรรมมานุสรณ์, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๓๔.

ภาพประกอบที่ ๒.๑ แสดงที่มาของการเกิดความคิดเห็น

ภาพข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกิดจากการแปลข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ได้พบเห็น แต่ลักษณะการแปลข้อเท็จจริงนั้นย่อมแปรไปตามทัศนคติของแต่ละบุคคล

สุชา จันท์ธอม กล่าวว่า ความคิดเห็นคือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ^{๑๑}

บุญเรียง ขจรศิลป์ กล่าวว่า “ความคิดเห็น เป็นการแสดงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จากการใช้สติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจเป็นการพูดหรือเขียน อาจถูกต้องและได้รับการยอมรับหรือไม่ก็ได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา”^{๑๒}

ชาญชัย เทียนชัย ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การแสดงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปทางเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในสิ่งนั้น ก็ได้และปัจจัยที่มี ผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๆ คือ ภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมจากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของความคิดเห็นสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล การเลี้ยงดู พื้นความรู้ ประสบการณ์การทำงาน และการติดต่อระหว่างบุคคลอื่น เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็นเป็นของตนเองซึ่งอาจสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผู้อื่น สถานการณ์ที่แตกต่างออกไปของแต่ละบุคคลย่อมมีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล นั้น ๆ ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงไปโดยปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม และเวลา ความ

^{๑๑}สุชา จันท์ธอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔), หน้า ๑๗.

^{๑๒}บุญเรียง ขจรศิลป์, วิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔), หน้า ๘.

คิดเห็นของแต่ละบุคคลจะส่งผลต่อการประเมินสถานการณ์ของบุคคล นั้น ๆ และการแสดงออกต่อเหตุการณ์นั้น ความคิดเห็นจึงเปรียบเสมือนความเชื่อ ความนึกคิดของแต่ละบุคคลซึ่งมีขอบข่ายกว้างกว่าความรู้เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า แต่ความคิดเห็นเกิดขึ้นจากประสบการณ์ในทุก ๆ ด้านของแต่ละบุคคล โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเมื่อเวลาผ่านไปหรือบุคคลนั้นมีประสบการณ์ในชีวิตมากขึ้น นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักฐาน หากแต่เป็นการนำ ประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้อ้างอิง^{๓๓}

๒.๑.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมี ๓ ประการ ดังนี้

๑) ปัจจัยด้านบุคคล

ปัจจัยด้านบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานมีดังนี้

๑.๑) ประสบการณ์ การทำงานนานจนมีความรู้ความชำนาญในงานมากขึ้น ทำให้เกิดความคิดเห็นกับงานที่ทำ

๑.๒) เพศ แม้ว่างานวิจัยหลายเล่มจะแสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานก็ตาม แต่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ทำ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับระดับความทะเยอทะยาน และความต้องการทางด้านการเงิน เพศหญิงมีความอดทนที่จะทำงานที่ต้องใช้ฝีมือและงานที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าชาย

๑.๓) จำนวนสมาชิกในความรับผิดชอบ งานซึ่งต้องการความสามารถหลายอย่างประกอบกัน ต้องมีสมาชิกที่มีทักษะในงานหลายด้านและความปรองดองกันของสมาชิกในการทำงาน ก็มีผลที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน

๑.๔) อายุ อายุก็เกี่ยวข้องกับระยะเวลาและประสบการณ์ในการทำงานนาน แต่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะงานและสถานการณ์ในการทำงานด้วย

๑.๕) เวลาในการทำงาน งานที่ทำในเวลาปกติจะสร้างความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมากกว่างานที่ทำในเวลาที่ไม่ต้องทำงาน เพราะเกี่ยวกับการพักผ่อน และการสังสรรค์กับผู้อื่นด้วย

๑.๖) เชาวน์ปัญญา ในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะงานที่ทำ ในบางลักษณะไม่พบความแตกต่าง แต่ในลักษณะบางอย่าง มีความแตกต่างกัน พนักงานในโรงเรียนที่

^{๓๓}ชาลูนชัย เทียนชัย, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๒๘.

มีเชาว์ปัญญาในระดับสูงแต่ทำงานที่เป็นงานประจำพบว่ามักจะมีเบื่อหน่ายงานได้ง่าย และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานในโรงเรียนเพราะเป็นงานที่ไม่ท้าทายและเหมาะสมกับความสามารถของตน

๑.๗) การศึกษา ในการปฏิบัติงานนั้นมีผลต่อการวิจัยไม่เด่นชัดนัก แต่มักจะขึ้นอยู่กับงานที่ทำว่าง่ายหรือเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคลนั้นหรือไม่ เช่น แพทย์ วิศวกร นายความ มีความคิดเห็นในงานสูงกว่าคนงานและพนักงานลูกจ้างที่ใช้แรงงานทั่วไป

๑.๘) บุคลิกภาพ ในการปฏิบัติงานนั้นอยู่ที่เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ เนื่องจากเครื่องมือนี้มีความไม่เที่ยงตรง อย่างไรก็ตามบุคลิกภาพที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ คนที่มีอาการของโรคประสาทมักจะไม่พอใจในการทำงานมากกว่าคนปกติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความไม่คิดเห็นในการปฏิบัติงานเป็นเหตุให้เกิดโรคประสาทได้ เพราะต้องเครียดกับภาวะของความไม่คิดเห็นในการปฏิบัติงาน

๑.๙) ระดับเงินเดือน เงินเดือนมีส่วนในการสร้างความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน เงินเดือนที่มากพอแก่การดำรงชีพตามสถานภาพ ทำให้บุคคลไม่ต้องดิ้นรนมากนักที่จะไปทำงานเพิ่มนอกเวลาทำงาน และเงินเดือนยังเกี่ยวข้องกับการสามารถหาปัจจัยอื่นที่สำคัญแก่การดำรงชีพอีกด้วย ผู้ที่มีเงินเดือนสูงจึงมีความคิดเห็นในการทำงานสูงกว่าผู้ที่เงินเดือนต่ำ

๑.๑๐) แรงจูงใจในการทำงาน แรงจูงใจเป็นการแสดงออกถึงความต้องการของบุคคล โดยเฉพาะแรงจูงใจจากปัจจัยตัวผู้ทำงานเองก็จะสร้างความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

๑.๑๑) ความสนใจในงาน บุคคลที่สนใจในงานได้ทำงานที่ตนเองถนัดและพอใจ จะมีความสุขและคิดเห็นในการปฏิบัติงานมากกว่าบุคคลที่ไม่มีความสนใจในงาน

๒) ปัจจัยด้านงาน

๒.๑) ลักษณะงาน ได้แก่ ความน่าสนใจของงาน ความท้าทายของงาน ความแปลกของงาน โอกาสที่จะได้เรียนรู้และศึกษางาน โอกาสที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จ การรับรู้หน้าที่รับผิดชอบ การควบคุมการทำงานและวิธีการทำงาน การที่ผู้ทำงานมีความรู้สึกต่องานที่ทำอยู่ว่า เป็นงานที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ท้าทาย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มีความต้องการที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ และเกิดความผูกพันต่องาน

๒.๒) ทักษะในการทำงาน ความชำนาญในงานที่ทำ มักจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับลักษณะงาน ฐานะทางอาชีพ ความรับผิดชอบ เงินเดือนที่ได้รับต้องพิจารณาไปด้วยกันจึงจะเกิดความคิดเห็นในงาน

๒.๓) ฐานะทางวิชาชีพ จากการศึกษาวิจัย พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของเสมียน พนักงานมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๑๗ ดังนั้นตำแหน่งทางการงานที่มีฐานะทาง

วิชาชีพต่ำกว่าความจริงแล้วจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับความอิสระในงาน ความภาคภูมิใจในงาน เพราะฐานทางอาชีพ นอกจากจะขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นเป็นผู้พิจารณาตัดสินด้วยในแต่ละสังคม แต่ละหน่วยงานให้ความสำคัญของฐานะทางวิชาชีพแตกต่างกันไป ระยะเวลาที่ผ่านมาไปความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะทางวิชาชีพก็เปลี่ยนไปด้วย

๒.๔) ขนาดของหน่วยงาน หน่วยงานเล็กจะดีกว่าหน่วยงานขนาดใหญ่ เนื่องจาก หน่วยงานขนาดเล็กพนักงานมีโอกาสรู้จักกัน ทำงานคุ้นเคยกันได้ง่ายกว่าหน่วยงานใหญ่ ทำให้พนักงานมีความรู้สึกเป็นกันเองและร่วมช่วยเหลือกัน ขวัญในการทำงานดี ทำให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

๒.๕) ความห่างไกลของบ้านและที่ทำงาน การเดินทางไม่สะดวก ต้องตื่นแต่เช้ามือ รอดึกและเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทาง คนที่เป็นคนจังหวัดหนึ่งแต่ต้องไปทำงานในอีกจังหวัดหนึ่งสภาพท้องถิ่น ความเป็นอยู่ ภาษาไม่คุ้นเคย ทำให้เกิดความไม่คุ้นเคยในการทำงานเนื่องจากการปรับตัวและสร้างความคุ้นเคยต้องใช้เวลาานาน

๒.๖) สภาพภูมิศาสตร์ คนงานในเมืองใหญ่มีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานน้อยกว่าคนงานในเมืองเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากความคุ้นเคย ความใกล้ชิดระหว่างคนงานในเมืองเล็กมีมากกว่าในเมืองใหญ่ทำให้เกิดความอบอุ่นและมีความสัมพันธ์กัน

๒.๗) โครงสร้างงาน หมายถึง ความชัดเจนของงานที่สามารถอธิบายชี้แจงเป้าหมายของงาน รายละเอียดของงาน ตลอดจนมาตรฐานในการปฏิบัติงาน หากโครงสร้างของงานชัดเจนย่อมสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน

๓) ปัจจัยการจัดการ

๓.๑) ความมั่นคงในงาน พบว่าพนักงานมีความต้องการงานที่มีความแน่นอน มั่นคง จากการสำรวจโดยการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความมั่นคงของงาน พบว่า ร้อยละ ๘๐ ต้องการงานที่มีความมั่นคงพนักงานบริษัทและโรงงานต้องการจะอยู่ทำงานจนถึงวันเกษียณ ความมั่นคงในงานถือเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะในวัยที่พ้นจากการทำงานแล้วและเป็นความต้องการของพนักงาน ได้แก่ ความสนใจในงานที่ตนเองถนัดและมีความสามารถไม่ทำงานที่หนักและมากจนเกินไป งานที่ทำให้ความก้าวหน้า และได้รับรางวัลตอบแทนจากความตั้งใจทำงาน

๓.๒) รายรับ การสำรวจส่วนใหญ่พบว่ารายรับมาทีหลังความมั่นคงในการทำงาน ลักษณะของงานและความก้าวหน้าของงานแต่ในสถานะเศรษฐกิจ ปัจจุบันค่าครองชีพสูง รายรับอาจจะเป็นความสำคัญอันดับแรก

๓.๓) ผลประโยชน์ จากการศึกษาซึ่งก็พบว่าเช่นเดียวกับรายรับ พนักงานบางส่วนอาจให้ความสนใจน้อยกว่าความมั่นคงในงานและความก้าวหน้าในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าประกันสังคม และประกันชีวิตต่าง ๆ ถูกจัดอยู่ในด้านความมั่นคงและสวัสดิการในการทำงาน

๓.๔) โอกาสก้าวหน้า โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในการทำงานมีความสำคัญสำหรับหลายอาชีพ เช่น การขาย เสมียนพนักงานและบุคคลที่ใช้ฝีมือและความชำนาญงาน จากการศึกษาพบว่า คนสูงวัยให้ความสนใจกับโอกาสก้าวหน้าในงานน้อยกว่าคนที่อ่อนวัยอาจเป็นเพราะคนสูงวัยได้ผ่านโอกาสความก้าวหน้ามาแล้ว

๓.๕) อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง อำนาจที่หน่วยงานมอบให้ความตำแหน่งเพื่อควบคุมสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานที่มอบหมายให้สำเร็จ

๓.๖) สภาพการทำงาน พนักงานมีความคิดเห็นแตกต่างกันมากมายเรื่องสถานการณ์และสภาพการทำงาน มีพนักงานที่ทำงานให้สำนักงานที่ให้ความสำคัญกับสภาพการทำงาน ความพอใจในการทำงานมาจากสาเหตุของสภาพในที่ทำงาน

๓.๗) เพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างงานทำให้คนเรามีความสุขในที่ทำงาน สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนจึงเป็นความสำคัญและเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

๓.๘) ความรับผิดชอบงาน พบว่า พนักงานที่มีขวัญดีจะมีความรับผิดชอบในงานสูง ความพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบร่วมกับปัจจัยอื่น เช่น อายุ ประสบการณ์ เงินเดือน และตำแหน่งด้วย

๓.๙) การนิเทศงาน การนิเทศงานคือการชี้แนะในการทำงานจากหน่วยงาน ดังนั้น ความรู้สึกต่อผู้นิเทศก็มักจะเน้นความรู้สึกที่มีต่อหน่วยงานขององค์กรด้วย

๓.๑๐) การสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา พบว่าพนักงานมีความต้องการที่จะรู้ว่าการทำงานของตนเป็นอย่างไร จะปรับปรุงการทำงานของตนเองอย่างไร ตนจะก้าวหน้าต่อไปหรือไม่ ซึ่งพนักงานมักจะได้ข่าวของหน่วยงานน้อยกว่าที่ต้องการ

๓.๑๑) ความศรัทธาในตัวผู้บริหาร พนักงานที่ชื่นชมความสามารถของผู้บริหารจะมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เป็นผลให้เกิดกำลังใจในการทำงานด้วย ความศรัทธา ในความสามารถและความตั้งใจ ทำให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงานในหน่วยงานด้วย

๓.๑๒) ความเข้าใจกันระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน จากการสำรวจของ National Industrial Conference Board พบว่า ผู้บริหารและหัวหน้างานมีความเข้าใจตรงกันว่ารายรับเป็นเรื่องสำคัญที่สุด แต่สำหรับพนักงานเองกลับมองว่าความมั่นคงก้าวหน้าในงานเป็นเรื่องสำคัญที่สุด^{๔๕}

สมพล คณานุเคราะห์ ได้กล่าวความคิดเห็นในการทำงานและไม่คิดเห็นในการทำงานไว้เป็นปัจจัย ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัยหรือปัจจัยความไม่คิดเห็นในการทำงาน เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของการทำงาน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงาน การนิเทศงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพการทำงาน เงินเดือน ตำแหน่งการงาน ความมั่นคงในงานและความเป็นอยู่ของบุคคล ปัจจัยค้ำจุนนี้ไม่สามารถจูงใจให้เกิดความคิดเห็นในงานได้ แต่สามารถป้องกันการเกิดความไม่คิดเห็นในงานได้

๒) ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่สร้างความคิดเห็นในการทำงาน เกี่ยวข้องกับตัวงานนั้น ได้แก่ ลักษณะงานที่ท้าทาย ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า โอกาสเจริญเติบโต การยอมรับนับถือความสำเร็จในการทำงาน ความไม่คิดเห็น ไม่ใช่สิ่งตรงกันข้ามกับความคิดเห็นในงาน คำอ้าง สภาพการทำงานไม่ใช่แรงจูงใจต่อการทำงานอย่างแท้จริง แต่เป็นการป้องกันการเกิดความไม่คิดเห็นเท่านั้น การสร้างความคิดเห็นและจูงใจผู้ปฏิบัติงานต้องอาศัยงานที่น่าสนใจ มีความหมายและท้าทาย^{๔๖}

รัญญา ผลอนันต์ ได้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของพนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานว่าอาจมาจาก ๓ แหล่ง ได้แก่

๑) ผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงาน เป็นผู้อยู่ระหว่างผู้นำองค์กรกับสภาพแวดล้อม ปฏิบัติการที่มีต่อปัจจัยทั้งสองจึงมีผลสำคัญต่อความคิดเห็นของพนักงานเป็นอย่างมากทั้งนี้รวมไปถึงผู้ร่วมงานก็ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นได้เช่นกัน

๒) ผู้นำองค์กร เป็นผู้ชี้ทิศทางขององค์กร ดังนั้น การวางตัว ความโปร่งใส การเข้าถึงได้และทำที่ลืลาของผู้นำจึงมีผลต่อความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรขนาดเล็กที่ผู้บริหาร ไม่ถือตัวลงมาคลุกคลีกับผู้ปฏิบัติงานย่อมแตกต่างจากองค์กรขนาดใหญ่ที่ผู้ปฏิบัติหรือพนักงานแทบจะไม่ได้พบเห็นผู้นำระดับสูงเลย

^{๔๕}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท), ๒๕๓๕, หน้า ๑๔๕-๑๕๒.

^{๔๖}สมพล คณานุเคราะห์, “ทฤษฎีการจูงใจของเฮอรัชเบียร์ก”, ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๐, หน้า ๒๒.

๓) สภาพแวดล้อม ผู้ปฏิบัติงานต้องการสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีหากสภาพแวดล้อมไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงานหรือของพนักงาน ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานย่อมจะลดลงเป็นธรรมดา^{๑๖}

สมยศ นาวิการ ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่สำคัญต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มี ๖ ประการ คือ

๑) ผลตอบแทน หมายถึง ค่าจ้างและเงินเดือนซึ่งจะมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความคิดเห็นในการทำงานมาก เพราะค่าตอบแทนเป็นสิ่งที่สนองตอบความต้องการได้หลายอย่าง เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่พักอาศัย ยิ่งกว่านั้นผลตอบแทนจะเป็นเครื่องหมายของความสำเร็จและเป็นแหล่งที่มาของการยกย่องอย่างหนึ่ง

๒) การเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อความคิดเห็นในงานอีกระดับหนึ่งเพราะการเลื่อนตำแหน่งจะทำให้ความรับผิดชอบและผลตอบแทนสูงขึ้น งานระดับสูงจะให้ความอิสระ ความท้าทายและเงินเดือนที่สูงขึ้น

๓) การบังคับบัญชา การบังคับบัญชาจะส่งผลให้เกิดความคิดเห็นในงานที่แตกต่างกันไปอีกระดับหนึ่ง โดยทั่วไปการบังคับบัญชาที่สร้างความคิดเห็นในงานมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ การบังคับบัญชาแบบมุ่งคน โดยผู้บังคับบัญชาจะสร้างความสัมพันธ์แบบสนับสนุนกับผู้ใต้บังคับบัญชา กับการบังคับบัญชาแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่กระทบต่อพวกเขา

๔) ลักษณะงาน เนื้อหาของงานมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความคิดเห็น เหมือนกับผลตอบแทน ลักษณะของงานที่กระทบต่อความคิดเห็น งานจะมีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหมายของงานและการควบคุมวิธีการทำงาน โดยทั่วไป งานที่มีความหลากหลายน้อยจะสร้างความพอใจได้สูงที่สุด งานที่มีความหลากหลายเกินไปพนักงานจะรู้สึกตึงเครียด งานที่สร้างคามอิสระจะสร้างความคิดเห็นในงานได้สูงที่สุด

๕) กลุ่มงาน การมีเพื่อนร่วมงานที่ร่วมมือ และเป็นมิตรจะเป็นแหล่งที่มาของความพอใจอย่างหนึ่ง

^{๑๖} รัชญา ผลอนันต์, การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : อินโนกราฟฟิกส์, ๒๕๔๖), หน้า ๗๖-๗๗.

๖) สภาพแวดล้อมการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงานจะเป็นแหล่งที่มาของความพอใจอย่างหนึ่ง ด้านอุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ แสงสว่างและเสียง ตารางเวลาการทำงานและเครื่องมือที่เพียงพอ จะมีผลกระทบต่อความพอใจในงาน^{๑๑}

เสนาะ ดิยาว์ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้คนเกิดความคิดเห็นในงานก็ คือ

๑) ลักษณะของงานที่ทำลักษณะของงานจะส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ความรับผิดชอบในงานและความรู้สึกภาคภูมิใจในงานนั้น

๒) ค่าจ้างหรือระบบค่าตอบแทน ทั้งนี้ค่าตอบแทนสะท้อนให้เห็นถึงควมมีคุณค่าของผู้ปฏิบัติงานและการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันของผู้บริหาร

๓) สภาพการทำงาน มีความสำคัญเพราะเหตุว่ากระทบต่อความต้องการทางร่างกายและส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

๔) นโยบายและฝ่ายบริหารขององค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการทำงานความรับผิดชอบและบทบาทของผู้ปฏิบัติงาน

๕) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาเพราะสะท้อนถึงความสำเร็จในการทำงานและความพอใจในทางสังคม

๖) ความก้าวหน้าในงานทั้งในตำแหน่งงานและการพัฒนาทางความรู้ความชำนาญในการทำงาน^{๑๒}

บรรยงค์ โตจินดา ได้ระบุสาเหตุที่ทำให้คน ไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ มีดังนี้

๑) งานที่ต้องทำซ้ำ ๆ นำเบื่อหน่าย

๒) งานที่ต้องใช้แรงงานหนัก

๓) งานที่เสี่ยงอันตราย

๔) งานที่ไม่มีทางใดใช้ความคิดสร้างสรรค์

๕) งานที่ผู้บังคับบัญชาชอบดูถูกเหยียดหยาม

๖) งานที่จ่ายค่าตอบแทนต่ำเกินไป

๗) งานที่ไม่นิยมชมชื่น

๘) งานที่เอาเปรียบโดยให้มีชั่วโมงทำงานมากเกินไป

^{๑๑}สมยศ นาวิการ, การบริหารสู่ความเป็นเลิศ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงธนบุรี, ๒๕๓๓), หน้า ๒๒๑-๒๒๔.

^{๑๒}เสนาะ ดิยาว์, หลักการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๒๒๘.

- ๘) งานที่มีการเลือกที่รัก มักที่ชังในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง
- ๑๐) งานที่ผู้ทำไม่ได้รับความก้าวหน้า ไม่เกิดทักษะไม่ได้ความรู้หรืองานที่ไม่ถนัด สำหรับงานที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานหรือบุคลากรพอใจในงาน ประกอบด้วย
- (๑) ได้ทำงานกับหน่วยงานที่ดีและมีการจัดการงานดี
 - (๒) ผู้บังคับบัญชาดี
 - (๓) เพื่อนร่วมงานดี
 - (๔) ค่าตอบแทนและสวัสดิการดี
 - (๕) สภาพการทำงานดี
 - (๖) ได้รับการส่งเสริมให้ก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานดี
 - (๗) ได้ลักษณะงานที่ดีทำ^๔

สรุป ได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน จะประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน ได้แก่ปัจจัยด้านบุคคลซึ่งเกี่ยวกับตัวคนผู้ปฏิบัติงาน โดยตรงและผู้เกี่ยวข้องกับงาน โดยอ้อม ด้านงานที่ทำที่เกี่ยวกับปัจจัยของลักษณะงานที่ทำ ปริมาณงาน และด้านการจัดการ สภาพแวดล้อม สภาพการทำงาน ค่าตอบแทน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นในการทำงานที่ต่างกัน

๒.๑.๓ องค์ประกอบความคิดเห็น

พิมพ์ชนา ฮกทา กล่าวว่าบุคคลจะเกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงานนั้นจะมีองค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการซึ่งองค์ประกอบนั้นต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจและในแต่ละบุคคลอาจจะมีส่วนประกอบความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกัน โดยได้กล่าวถึงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ไว้ ๑๐ประการ คือ

- ๑) ลักษณะของงานที่ทำ (Intrinsic Aspects of the Job) ได้แก่ การได้ทำงานซึ่งมีลักษณะตรงกับความถนัด ทักษะ และความรู้ความสามารถเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ หากได้ทำงานตามที่เขถนัดก็จะเกิดความพอใจ
- ๒) การนิเทศงาน (Supervision) ได้แก่ เทคนิค วิธีการ และความสามารถในการนิเทศงานของผู้บังคับบัญชา และความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชามีส่วนสำคัญมากที่ทำให้ผู้ทำงานมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่องานได้หากนิเทศงานไม่ดีอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการขาดงานและลาออกจากงานได้ พบว่าผู้หญิงมีความรู้สึกต่อองค์ประกอบนี้มากกว่าผู้ชาย

^๔บรรยงค์ ไตจินดา, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๒๐๒.

๓) ความมั่นคงในงาน (Security) ได้แก่ ความรู้สึกว่าได้ทำงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีหลักประกันความมั่นคงและได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา คนที่มีความรู้ น้อยหรือขาดความรู้ย่อมเห็นว่าความมั่นคงในงานมีความสำคัญสำหรับเขามาก แต่คนที่มีความรู้สูง จะรู้สึกว่าไม่มีความสำคัญมากนักและในคนที่มียู่มากขึ้นจะมีความต้องการความมั่นคงปลอดภัย สูงขึ้น

๔) หน่วยงานและการจัดการ (Company and Management) ได้แก่ ความพอใจต่อ หน่วยงานต่อเพื่อนร่วมงาน ความมีชื่อเสียง การดำเนินงานของหน่วยงาน และการบริหารงานอย่าง มีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีความต้องการเกี่ยวกับเรื่องนี้สูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

๕) สภาพการทำงาน (Working Conditions) ได้แก่ ภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ในการ ทำงาน เช่น ชั่วโมงการทำงาน แสง เสียง อากาศ ห้องอาหาร ห้องน้ำ มีงานวิจัยที่แสดงว่าสภาพการ ทำงานมีความสำคัญสำหรับผู้หญิงมากกว่าผู้ชายส่วนชั่วโมงการทำงานมีความสำคัญต่อผู้ชายมาก แต่ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วก็เห็นว่าชั่วโมงการทำงานก็มีความสำคัญเป็นอย่างมาก

๖) ค่าจ้าง (Wages) ได้แก่ จำนวนรายได้ประจำ และรายได้ที่จ่ายเป็นพิเศษซึ่ง หน่วยงานให้แก่ผู้ทำงานมักจะก่อให้เกิดความไม่คิดเห็นมากกว่าความคิดเห็น ผู้ชายจะเห็นค่าจ้าง เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าผู้หญิงและผู้ปฏิบัติงานในโรงงานจะเห็นว่า ค่าจ้างมีความสำคัญสำหรับเขา มากกว่าผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานหรือหน่วยงานรัฐบาล

๗) โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (Opportunity for Advancement) ได้แก่ การมี โอกาสเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นการได้รับสิ่งตอบแทนจากความสามารถในการทำงานของเขา จากงานวิจัยหลายเรื่องสรุปว่า การไม่มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ย่อมก่อให้เกิดความไม่ชอบ งาน ผู้ชายมีความต้องการเรื่องนี้สูงกว่ากว่าผู้หญิงและเมื่ออายุมากขึ้นความต้องการเรื่องนี้จะลดลง

๘) ลักษณะทางสังคม (Social Aspects of the Job) ได้แก่ การทำงานร่วมกันกับ บุคคลอื่นและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกี่ยวข้องกับความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือการ ให้อสังคมยอมรับตนเองประกอบนี้มีความสัมพันธ์กับอายุและระดับงานผู้หญิงจะเห็นว่า องค์ประกอบนี้สำคัญกว่าผู้ชาย

๙) การติดต่อสื่อสาร (Communication) ได้แก่ การรับ-ส่งข้อสนเทศคำสั่งการทำ รายงานสภาพและลักษณะการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมถึงการ ยอมรับฟังและการได้รับการยอมรับด้วยองค์ประกอบนี้มีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่มีระดับ การศึกษาสูง

๑๐) ประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ หรือผลตอบแทน (Benefits) ได้แก่ เงินเดือน บำเหน็จ
 ตอบแทนเมื่อออกจากงาน การบริการและการรักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัย สวัสดิการ วันหยุดพักผ่อน^{๒๐}

อุทัย หิรัญโต เห็นว่าความคิดเห็นมีความสำคัญที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงานที่
 สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑) ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ผู้ปฏิบัติจะได้ใช้ศักยภาพของตน
 ให้เกิดผลอย่างเต็มที่

๒) เกื้อหนุนให้เกิดระเบียบข้อบังคับขององค์กร เกิดผลในด้านการควบคุมความ
 ประพฤติของบุคคลในหน่วยงาน

๓) ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

๔) เกื้อหนุนและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่าง ๆ

๕) ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียว เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร^{๒๑}

สมพงษ์ เกษมสิน ได้แบ่งประเภทสิ่งจูงใจไว้ ๒ ประเภท คือ

๑) สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน (Financial Incentive) เป็นสิ่งจูงใจที่มีลักษณะเห็นได้ง่ายและมี
 อิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงาน สิ่งจูงใจที่เป็นเงินนี้ยังจำแนกออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๑.๑) สิ่งจูงใจทางตรง (Direct Incentive) เช่น การจ่ายค่าแรงให้สูงขึ้น ในกรณีที่มี
 ผลการปฏิบัติงานได้สูงกว่าระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้

๑.๒) สิ่งจูงใจทางอ้อม (Indirect Incentive) คือ สิ่งจูงใจที่มีผลในทางสนับสนุน
 เพื่อส่งเสริมให้มีการทำงานดีขึ้น และมีกำลังใจมากขึ้นด้วย เช่น การจ่ายค่ารักษาพยาบาล

๒) สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน (Non Financial Incentive) สิ่งจูงใจประเภทนี้ส่วนใหญ่มักเป็น
 เรื่องที่สนองตอบความต้องการทางจิตใจ เช่น การยกย่องชมเชย การยอมรับ โอกาสความก้าวหน้าใน
 การปฏิบัติงาน และความมั่นคงในการทำงาน เป็นต้น^{๒๒}

^{๒๐} พิมพ์ชนา สกทา, องค์ประกอบของความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน, (กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, ๒๕๕๓), หน้า ๑๓.

^{๒๑} อุทัย หิรัญโต, ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์,
 ๒๕๑๕), หน้า ๑๕๐.

^{๒๒} สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖), หน้า ๓๒๐ - ๓๒๑.

อารี เพชรสุด ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน คือ

๑) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑) สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเมืองทุกคนย่อมมีความแตกต่างกันเพราะสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความแตกต่างทางด้านเจตคติและค่านิยมในขณะเดียวกันบุคคลที่มาจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองที่แตกต่างกันก็ย่อมทำให้มีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

๑.๒) ลักษณะของอาชีพ อาชีพแต่ละอย่างมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้บุคคลมีความคิดเห็น อาชีพที่ตรงกับวิชาชีพที่ผู้ปฏิบัติได้ศึกษาเล่าเรียนมาจะสร้างความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมากกว่าอาชีพที่ไม่ตรงกับวิชาที่เรียนมา

๑.๓) สิ่งแวดล้อมในองค์การ ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมีผลมาจากสิ่งแวดล้อมในองค์การ ได้แก่ ขนาดขององค์การ ลักษณะการจัดองค์การ การบริหารองค์การการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการทำงานเป็นทีม

๑.๔) งานและสิ่งแวดล้อม จากการสำรวจและการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะงานที่จะก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อผู้ปฏิบัติปรากฏว่างานและสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑.๔.๑) เป็นงานที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถ

๑.๔.๒) เป็นงานที่ทำให้มีโอกาสรเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

๑.๔.๓) เป็นงานที่ทำให้เกิดความลึกลับเริ่มสร้างสรรค์

๑.๔.๔) เป็นงานที่ทำให้เกิดความท้าทาย

๒) องค์ประกอบส่วนบุคคล คือ ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่จะก่อให้เกิดความคิดเห็นในการทำงาน ได้แก่ ความสามารถและลักษณะบุคลิกภาพ^{๒๐}

เอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้

๑) สัมฤทธิ์ผลของงาน (Achievement) คนเป็นจำนวนมากที่ต้องการความสำเร็จในการทำงานและพอใจในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานที่มีความสำคัญให้แก่บริษัท ถ้าผู้บริหารยอมรับในข้อนี้ก็จะยอมรับสนับสนุนให้บุคคลได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงานตามศักยภาพ (Potential) ของแต่ละบุคคล

^{๒๐}อารี เพชรสุด, มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์, ๒๕๓๐), หน้า ๖๐ - ๖๒.

๒) การยอมรับนับถือ (Recognition) โดยปกติแล้วคนทุกคนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ถ้าผู้บริหารแสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับใน ความคิดหรือความสามารถของบุคคลไม่ว่าจะเป็น การยกย่องชมเชย หรือการให้การสนองตอบ (Feedback) ที่เหมาะสมจะมีส่วนจูงใจในการทำงานได้มากที่สุด

๓) ความก้าวหน้า (Advancement) ความก้าวหน้าในการทำงานเป็นสิ่งที่ท้าทายซึ่ง จะทำให้บุคคลนั้นได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการทำงานอยู่เสมอ

๔) ความสนใจ (Interest) หมายถึง การให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาหรือเสริมสร้าง ทักษะในการทำงานตามที่บุคคลมีความสนใจ หรือให้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถในการ ทำงานที่ถนัด นับเป็นการจูงใจที่ดีวิธีหนึ่ง

๕) ความรับผิดชอบ (Responsibility) สำหรับบุคคลที่มีความสามารถมีไหวพริบและ ทักษะในการทำงานที่ดี อยากที่จะทำงานด้วยอำนาจความรับผิดชอบของตนเองและไม่ชอบถูก บังคับให้ทำงาน

๖) การมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) การเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนร่วม ในการทำงานมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น การกำหนดนโยบาย วิธีทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจในการ ทำงาน จะสร้างให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับหน่วยงาน หรือบริษัท การให้มีส่วนร่วมในการทำงานนี้ จะจูงใจให้บุคคลยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกัน และมีโอกาสพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้วย

ดังนั้น ปัจจัยและองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่ ผู้บริหารควรคำนึงถึง และกำหนดให้เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารองค์การดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ เพราะองค์ประกอบในการปฏิบัติงานสามารถใช้เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ ใช้เสริมสร้างความคิดเห็นได้โดยผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรที่มีก่อให้เกิดความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สายการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการทำงาน^{๒๔}

^{๒๔} เอกชัย กี่สุขพันธ์, การบริหารทักษะและการปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, ๒๕๓๓), หน้า ๑๒๔-๑๒๕.

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

ทฤษฎีบทบาทส่วนมากเป็นทฤษฎีย่อยหรือทฤษฎีระดับจุลภาค (Micro Level) ทฤษฎีนี้มีวิวัฒนาการจากแนวความคิดทางทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction Theory) ที่ว่ามนุษย์จะแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำต่อกัน ภายหลังจากการตีความหมายสัญลักษณ์ท่าทางที่ปฏิสัมพันธ์กัน แสดงบทบาทตามความคิดเห็นหรือความรู้สึก ทักษะคติที่ได้รับผลมาจากความคาดหวังทางสังคมตามสถานภาพของบุคคลนั้น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ บทบาทเป็นผลมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความคิดเห็น ความรู้สึกและปัจจัยทางสังคม ได้แก่สถานภาพของบุคคลที่ประกอบด้วยความคาดหวังต่าง ๆ จากสังคมให้บุคคลที่ครองสถานภาพนั้น ๆ ปฏิบัติ ฉะนั้นตัวเชื่อมระหว่างมนุษย์กับสังคมนั้นคือบทบาท เปรียบสังคมนมนุษย์คือ โรงละคร มนุษย์แต่ละคนคือตัวแสดงที่มีบทบาทชัดเจนสำหรับแสดง มีบทละครเป็นตัวกำกับมนุษย์แต่ละคนมีตำแหน่งชัดเจนที่จะต้องดำรง มีบรรทัดฐานทางสังคมควบคุมพฤติกรรม ตัวละครเชื่อผู้กำกับ มนุษย์ทุกคนก็เชื่อผู้มีอำนาจในสังคม และประการสุดท้ายต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของตน อาศัยศักยภาพและทักษะของตนในการแสดงบทบาทเข้าช่วย เป็นแนวทางของตนในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น^{๒๕}

๒.๒.๑) ความหมายของบทบาท

พจนานุกรม ศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้อธิบายความหมายของบทบาท (Role) คือ การมีหน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมกำหนด และคาดหวังให้บุคคลกระทำ

นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้ความหมายไว้ ทั้งนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการไทย เช่น

ณรงค์ เส็งประชา ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำ^{๒๖}

งามพิศ สัตย์สงวน ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพนั้น ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร (Role Expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้รวมถึงสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้^{๒๗}

^{๒๕} สัตย์สงวน สัตย์สงวน, ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖), หน้า ๑๓๓ - ๑๓๔.

^{๒๖} ณรงค์ เส็งประชา, มนุษย์กับสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๘๕.

^{๒๗} งามพิศ สัตย์สงวน, “การจัดระเบียบสังคม” ในสังคมและวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๗๓.

นิพนธ์ แจ็งเอี่ยม ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ การแสดงออกหรือพฤติกรรมหรือการปะทะสัมพันธ์เกี่ยวกับตำแหน่งนั้น ๆ ของบุคคลในกลุ่มสังคม^{๒๔}

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดคสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพอย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้^{๒๕}

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ หน้าที่ (Function) หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหมาย (Expected Behavior) ของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่ง ๆ บทบาทเป็นสิ่งที่กลุ่มและสังคมหรือวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น ๆ กำหนดขึ้น ฉะนั้น บทบาทจึงเป็นแบบแห่งพฤติกรรมของบุคคลในสถานะหนึ่งซึ่งมีต่อบุคคลในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน^{๒๖}

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การแสดงพฤติกรรมระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมไปตามสถานภาพหน้าที่ตามที่สังคมนั้น ๆ คาดหวัง หรือกำหนดไว้

๒.๒.๒) ประเภทของบทบาท

บทบาทสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑) บทบาทที่รัดกุม คือ บทบาทที่มีข้อกำหนดที่จะต้องปฏิบัติตามที่แน่นอนตายตัว ยึดหยุ่นไม่ได้ เช่น บทบาทของเจ้าบ่าวเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน บทบาทของนายกรัฐมนตรี เป็นต้น พฤติกรรมที่จะต้องแสดงออกตามบทบาทนั้น ๆ อำนาจหน้าที่รับผิดชอบมีระบุไว้ชัดเจนในรูปของระเบียบที่ชัดเจน

๒) บทบาทที่ยืดหยุ่นได้ คือ บทบาทที่ยอมให้พฤติกรรมอันสัมพันธ์กับบทบาทนั้นเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสมควร ไม่มีข้อกำหนดตายตัว เช่น บทบาทของบิดากำหนดไว้กว้าง ๆ ทั่วไป ส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นถึงฐานะของบิดา เป็นต้น แต่พฤติกรรมของบิดาต่อบุตรอาจแปรผันไปได้มากพอสมควรระหว่างบิดาแต่ละคน

^{๒๔}นิพนธ์ แจ็งเอี่ยม, จิตวิทยาสังคม, (ภูเก็ต : ภาคจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์, ๒๕๒๔), หน้า ๖๕.

^{๒๕}สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๒๐), หน้า ๔๖.

^{๒๖}อุทัย หิรัญโต, สังคมวิทยาประยุกต์, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนส โตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๘๕.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์และคณะ ได้แยกลักษณะของบทบาทเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมาย หรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม เป็นแบบฉบับที่สมบูรณ์ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ที่มีสถานภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

๒) บทบาทที่บุคคลเข้าใจ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้น ๆ ที่คาดคิดด้วยตนเองว่าควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้เกี่ยวข้องกับค่านิยม ทักษะ บุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

๓) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actule or Enacted Role) เป็นการกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย สถานการณ์ดังกล่าวอาจเป็นสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและสังคม เช่น การกีดกันของกลุ่มต่าง ๆ และบทบาทที่กระทำจริง อาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติหรือบทบาทที่บุคคลรับรู้ได้^{๑๑}

สรุปได้ว่า บทบาทนั้น สามารถประมวลได้ ดังนี้

- ก) บทบาทที่คาดหวัง (Expecting Role)
 - ข) บทบาทที่ถูกคาดหวัง (Expected Role)
 - ค) บทบาทที่รับรู้ (Percived Role)
 - ง) บทบาทที่ได้รับ (Perceived Role)
 - จ) บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual Role)
 - ช) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role)^{๑๒}

สังคมเป็นเครือข่าย (Network) ของตำแหน่งทางสังคมหรือสถานภาพ โดยปัจเจกบุคคลเป็นผู้แสดงบทบาท แต่ละตำแหน่งมีความคาดหวังเป็นกรอบให้ผู้ดำรงตำแหน่งต้องแสดง ดังนั้นแต่ละสังคมจึงประกอบด้วยเครือข่าย สถานภาพและความคาดหวังจำนวนมากนั่นเอง

๒.๒.๓ ความคาดหวังที่เป็นกรอบปฏิบัติ

ความคาดหวังที่เป็นกรอบปฏิบัติของแต่ละสถานภาพมีอยู่ ๓ ประการ คือ

๑) ความคาดหวังจากบท (Expectation from the Script) ความคาดหวังความจริงของสังคมเป็นเหมือนบท (Script) ที่สามารถอ่านได้ มีบรรทัดฐาน (Norms) ระบุว่า ปัจเจกบุคคล

^{๑๑}จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๘๓.

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

จะต้องปฏิบัติอย่างไร เพราะฉะนั้น บทคือบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดพฤติกรรมภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ กัน

๒) ความคาดหวังจากผู้แสดงอื่น (Expectation from the other Player) เป็นความคาดหวังที่ผนวกการสร้างพฤติกรรมตามบรรทัดฐานกับความสัมพันธ์ทางสังคมเข้าด้วยกัน ทฤษฎีบทบาททำให้ความสนใจต่อความต้องการที่ผู้แสดงคนอื่นฉายออกมาในสถานการณ์ที่เกิดปฏิสัมพันธ์อันจะเป็นพลังสำคัญทำให้การกระทำของมนุษย์ชัดเจนยิ่งขึ้น หมายความว่า ผู้แสดงอื่นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของเพื่อนผู้แสดงด้วยกันเอง

๓) ความคาดหวังจากผู้ชม (Expectation from the Audience) เป็นความคาดหวังอย่างสุดท้าย ซึ่งมาจากผู้ชมที่มีต่อปัจเจกบุคคลผู้ยึดครองสถานภาพ ผู้ชมอาจจะมีจริงหรือจินตนาการขึ้นมาก็ได้ ความคาดหวังของผู้ชมจะเป็นคำแนะนำสำหรับแสดงพฤติกรรม หมายความว่าผู้แสดงต้องแสดงบทบาทตามความต้องการของผู้ชม ซึ่งเป็นกรอบอ้างอิงหรือกลุ่มอ้างอิง (Frame of Reference Group)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีบทบาทเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับปัจเจกบุคคล สังคมเป็นเครือข่ายของสถานภาพและความคาดหวัง ส่วนปัจเจกบุคคลเป็นผู้ครองสถานภาพและแสดงบทบาทตามสถานภาพที่ครอบครอง ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

ลักษณะเกี่ยวกับตน (Self – Related Characteristics) ได้แก่ ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลตามที่เขาคิดว่าเป็นหรือมีลักษณะเช่นว่านั้น

มโนทัศน์เกี่ยวกับตน (Self-Conception) ลักษณะนี้จะมีผลต่อพฤติกรรมตามสถานภาพที่ดำรงอยู่ และเป็นฐานในการเลือกความคาดหวังประเภทต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการประพฤติตามสถานภาพ ลักษณะเหล่านี้จะประกอบด้วยความสามารถและทักษะในการแสดงบทบาท (Role Playing Skill and Capacities) ความสามารถเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ส่วนทักษะเป็นการเรียนรู้ภายหลัง แต่ทั้ง ๒ สิ่งมีความสัมพันธ์กัน หากไม่มีความสามารถเป็นทุนก็ไม่สามารถสร้างทักษะได้ และด้วยทักษะและความสามารถในการแสดงนั่นเอง ทำให้บุคคลแสดงบทบาทได้

พัทยา สายหู ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทหน้าที่ คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็น “บุคคล” และเปรียบได้เสมือน “บท” ของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดงในละครเรื่องนั้น ๆ เป็น (ตัวละคร) อะไร มีบทบาทที่จะต้องแสดงอย่างไร ถ้าแสดงผิดบทหรือไม่สมบทก็อาจถูกเปลี่ยนตัวไม่ให้แสดง

ไปเลย ในความหมายเช่นนี้ “บทบาท” ก็คือการกระทำต่าง ๆ ที่ “บท” กำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องทำ ครอบงำที่ยังอยู่ใน “บท” นั้น^{๓๓}

สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวถึงสถานภาพและบทบาท (Status and Role) คือ การที่เรากำหนด เรียกบุคคลหนึ่งว่าเป็นข้าราชการหรือตำแหน่งใด ๆ นั้นเป็นการเรียกตามสถานภาพ (Status) ของผู้นั้น สถานภาพจะเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสังคม โดยส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคลทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น และมีอะไรเป็นเครื่องหมายของตนเอง^{๓๔}

งามพิศ สัตย์สงวน ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพนั้น ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร (Role Expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ รวมถึงสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้^{๓๕}

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ การแสดงออกหรือพฤติกรรมหรือการปะทะสัมพันธ์เกี่ยวกับตำแหน่งนั้น ๆ ของบุคคลในกลุ่มสังคม^{๓๖}

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพอย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้^{๓๗}

^{๓๓}สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย, รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิชการพิมพ์จำกัด, ๒๕๓๕), หน้า ๒๖.

^{๓๔}สุพัตรา สุภาพ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒), หน้า ๕๒.

^{๓๕}งามพิศ สัตย์สงวน, “การจัดระเบียบสังคม” ในสังคมและวัฒนธรรม, อ่างแล้ว, หน้า ๗๑.

^{๓๖}นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม, จิตวิทยาสังคม, อ่างแล้ว, หน้า ๖๕.

^{๓๗}สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, อ่างแล้ว, หน้า ๔๖.

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ หน้าที่ (Function) หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหวัง (Expected Behavior) ของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่ง ๆ บทบาทเป็นสิ่งที่กลุ่มและสังคมหรือวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น ๆ กำหนดขึ้น ฉะนั้น บทบาท จึงเป็นแบบแห่งพฤติกรรมของบุคคลในสถานะหนึ่ง ที่พึงมีต่อบุคคลในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน^{๘๔}

ไพฑูริย์ ช่างเรียน ได้อธิบายถึงคำว่า “บทบาท” ตามแนวความคิดทางสังคมวิทยาว่า คำว่า “บทบาท” (Role) โดยทั่วไปอาจพิจารณาความหมายได้ใน ๒ นัย คือ นัยแรก พิจารณาในด้านโครงสร้างสังคม (Social Structure) บทบาท หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น อีกนัยหนึ่ง พิจารณาในด้านการแสดงบทบาทหรือการปะทะสังสรรค์ทางสังคม (Social Interaction) บทบาท หมายถึง ผลต่อเนื่องที่มีแบบแผนการกระทำที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์แห่งการปะทะสังสรรค์นั้น (Socially Interacted)

ตามนัยแรก “บทบาท” เป็นการจำแนกชนิดของบุคคลในสังคมซึ่งถูกทำให้แตกต่างกัน โดยคุณสมบัติ และพฤติกรรมของเขามีปทัสถาน บทบาทแสดงให้เห็นถึงการจำแนกกิจกรรมต่าง ๆ และลักษณะซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสังคมของสมาชิกสังคม ตามนัยหลังบทบาทเป็นวิธีแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่สังสรรค์กันนั้นว่าจะปฏิบัติต่อกันอย่างไร หรือคาดว่าผู้อื่นจะปฏิบัติต่อตนเองอย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณารวมกันทั้งสองนัยแล้ว บทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคมกับบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในสถานการณ์ ซึ่งพฤติกรรมของเขากลายเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม ดังนั้นสังคมจึงต้องมีการวางรูปแบบของบทบาทที่

ประภาส ศิลปรัตน์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งดำรงอยู่ในสังคม โดยแบบแผนดังกล่าวจะสืบเนื่องเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานหรือขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคมอย่างแนบแน่น ดังนั้น แบบแผนของพฤติกรรมมนุษย์จึงเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคมคาดหวัง หรือกำหนดไว้นั่นเอง^{๘๕}

^{๘๔}อุทัย หิรัญโต, สังคมวิทยาประยุกต์, อ้างแล้ว, หน้า๒๔.

^{๘๕}ประภาส ศิลปรัตน์, บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล, (กรุงเทพมหานคร : กรมการพัฒนาชุมชน, ๒๕๒๕), หน้า ๑๔.

จ่านง อติวัฒน์สิทธิ และคณะ ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กับสถานภาพ เป็นโครงสร้างของสังคม เป็นนามธรรมที่อยู่ในความคิดความเข้าใจร่วมกันของสังคม ส่วนบทบาท เป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ เป็นการกระทำของบุคคลตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่^{๔๐}

จากความหมายของบทบาทข้างต้นพอสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของ พฤติกรรมของมนุษย์ที่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม โดยแบบแผนของบทบาทดังกล่าวจะสืบเนื่องและ เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนบุคคล ทศนคติต่อพฤติกรรม บรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณี และ แรงกดดันทางสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมีพันธกิจ (Mission) ที่สำคัญ ๓ ประการ ที่จะทำให้บรรลุถึงปรัชญาอย่างแท้จริง ซึ่งประกอบด้วย ๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การปกครองตนเองของประชาชน ๒) การอำนวยความสะดวกสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน และ ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมและของท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมมี บทบาทตามอำนาจหน้าที่ในการเสริมสร้างความเป็นประชาคมตำบล

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

“คุณภาพชีวิต” เป็นแนวคิดที่ยากจะนิยามให้เป็นที่ยอมรับ เนื่องจากเป็นกระบวนการ ทางด้านจิตใจที่บรรยายตีความผ่านตัวกรองด้านความคิดและภาษาที่ต่างกัน จึงอาจเกิดความ คลาดเคลื่อนจากการมองที่พื้นฐานต่างกันไปทั้งประสบการณ์ ความรู้ประเด็นการนำเสนอและ ข้อเท็จจริงประกอบกับการกำหนดคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า เป็นการกำหนดคุณค่าโดยบุคคลในสังคมซึ่ง จำเป็นต้องกำหนดกรอบความหมายที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถประเมินผลได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามมีผู้ให้นิยามคุณภาพชีวิต ไว้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ไปเพราะคุณภาพชีวิตเป็นคำเปรียบเทียบยังหา ข้อสรุปที่แน่นอนไม่ได้ เช่นมองคุณภาพชีวิตในแง่การที่บุคคลมีสิ่งจำเป็นแก่ความต้องการของชีวิต ที่พอเพียง ก็ถือว่าบุคคลนั้นมีคุณภาพชีวิตในระดับหนึ่ง หรือมองคุณภาพชีวิตในแง่การเกี่ยวข้องกับ การมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งหมายถึงบุคคลและกลุ่มบุคคลจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้จะต้องยึดมั่นใน กฎระเบียบ มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลอื่น ยึดมั่น ในคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความสงบสุขร่วมกันเป็นเรื่องสำคัญกว่าเรื่องอื่น ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามคุณภาพชีวิตยังเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้จะมีขอบเขตและการนำไปใช้กับบุคคล สถานที่ และเวลาที่แตกต่างกันบ้าง จึงมีทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

^{๔๐}จ่านง อติวัฒน์สิทธิ และคณะ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๔๕.

ศิริ ฮามสุโพธิ์ ให้คำจำกัดความของ คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียงไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศอาจจะกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ กันไปตามความต้องการ และความ ต้องการคุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลง ไปได้ตามกาลเวลาและกาลเทศะ^{๑๑}

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข ให้ความหมายไว้ว่า “การพัฒนาชีวิต” หมายถึง การที่คนในชุมชนและ สังคมโดยส่วนรวม ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเอง ได้ ร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตน ชุมชน และสังคมให้ดีขึ้น^{๑๒}

พระราชวรมนี ได้ให้ความหมายและอธิบายไว้ว่า “การพัฒนา” มาจากคำภาษาบาลีว่า วัฒนะ แปลว่า เจริญ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ การพัฒนาคน เรียกว่า ภาวนา กับการพัฒนาสิ่ง อื่น ๆ ที่ไม่ใช่คน เช่น วัตถุและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เรียกว่า พัฒนา หรือ วัฒนา เช่น การสร้างถนน บ่อ น้ำ อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น^{๑๓}

โสมสิทธิ์ ปันเปี่ยมรัชฎ์ มองการพัฒนาเป็นภาพรวมว่า ความหมายของการพัฒนาคือ กระบวนการเพื่อเพิ่มความสามารถของคนส่วนใหญ่ในอันที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตน โดย ต่อเนื่อง โดยอธิบายว่ากระบวนการพัฒนาจะส่งผลถึงคนส่วนใหญ่ใน ๓ ลักษณะ คือ

๑) การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้า ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเศรษฐกิจก็เรียกว่า ความ เจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ก็เป็นเรื่องของการมีเหตุผลตลอดจนถึงระบบและกลไก ซึ่ง เอื้ออำนวยให้สามารถใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ และความขัดแย้งโดยสันติวิธี เป็นต้น

๒) การพัฒนา หมายถึง ความมั่นคง ถ้าเป็นทางเศรษฐกิจก็หมายถึง เสถียรภาพทาง เศรษฐกิจ กล่าวคือ ไม่มีปัญหาเรื่องเงินเฟ้อ เงินฝืด ถ้าในสังคมมีความมั่นคงก็คือสังคมมีความสงบ สุข สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยปราศจากความรุนแรง

^{๑๑}ศิริ ฮามสุโพธิ์, ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีน ดิงส์, ๒๕๔๑), หน้า ๕๖.

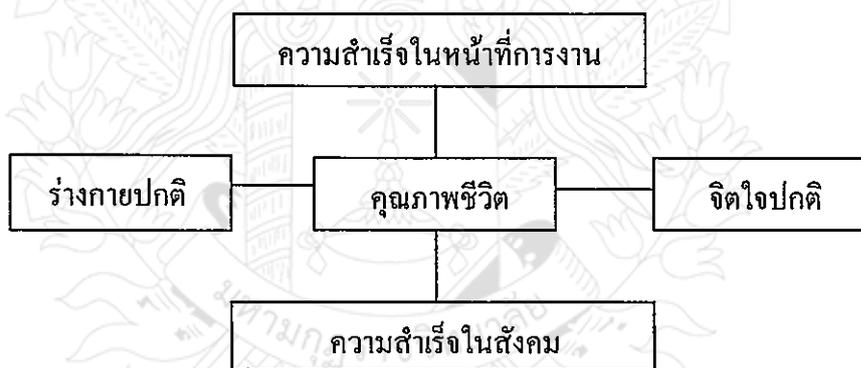
^{๑๒}สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, “สังคมไทย : แนวทางวิจัยและการพัฒนา”, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๑๗๕.

^{๑๓}พระราชวรมนี (ประยูรค์ ปยุตโต), พระพุทธศาสนากับสังคมไทยปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : สยามสมาคม, ๒๕๒๗), หน้า ๑๖-๑๘.

๓) การพัฒนา นอกจากจะหมายถึง ความก้าวหน้าและความมั่นคงแล้ว ยังหมายถึง ความเป็นธรรมอีกด้วย ในลักษณะที่ว่าประชาชนทุกคนในฐานะที่เป็นสมาชิกในสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมและได้รับผลตอบแทน จากการมีส่วนร่วมการพัฒนาตามสมควร^{๔๔}

องค์การอนามัยโลก (UNESCO) ซึ่งได้ร่วมกันคิดร่วมกันทำจากประเทศต่าง ๆ ให้นิยามความหมายของคำว่าสุขภาพว่า “Health is Stage of Compete Physical, Mental, Social and Spiritual well-being, not Merely Absence of Diseases and Infirmity”^{๔๕} การไม่มีโรคก็ไม่ได้หมายความว่าสุขภาพดี และแม้มีโรคสุขภาพก็ดีได้ เพราะสุขภาพ หมายถึง สุขภาวะที่สมบูรณ์ ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางวิญญาณ หรือสุขภาวะที่สมบูรณ์เชื่อมโยงกัน ชีวิตที่มีคุณภาพเป็นชีวิตที่สามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้อย่าง เหมาะสมกับอัตภาพอยู่ในกรอบและระเบียบแบบแผนวัฒนธรรมที่อิงตามมาตรฐานที่ยอมรับของสังคมพร้อมทั้งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงชีวิตจะมีคุณภาพได้ต้องอาศัยสถาบันต่าง ๆ ของสังคม ร่วมกันทำหน้าที่ตามบทบาท^{๔๖}

ดำรง สุนทรสารทูล อธิบายว่า “คุณภาพชีวิต” หมายถึงการมีร่างกายปกติ มีจิตใจปกติ มีความสำเร็จในหน้าที่การงาน และมีความสำเร็จในสังคม ดังแผนภูมิต่อไปนี้ คือ

ภาพประกอบที่ ๒.๒ คุณภาพชีวิต

^{๔๔} โฉมิต ปิ่นเปี่ยมรัมย์, การพัฒนาประเทศไทย : แนวคิดและทิศทาง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดอกเบญจ, ๒๕๓๖), หน้า ๑๓-๑๕.

^{๔๕} ประเวศ วะสี, ธรรมนูญสุขภาพของคนไทย เครื่องมือนวัตกรรมทางสังคม, (นนทบุรี : สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๔๕), หน้า ๕.

^{๔๖} ผาสุก มุททเมธา, คติชาวบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕), หน้า ๕๒.

จากคำจำกัดความของคุณภาพชีวิตที่นักวิชาการ ได้ให้ไว้ตามที่กล่าวมาแล้วนั้นพอจะกล่าวได้ว่า คำจำกัดความส่วนใหญ่จะมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน คือจะกล่าวถึงคุณภาพชีวิตในด้านร่างกาย สติปัญญา ความคิด สุขภาพกาย สุขภาพจิต ความสามารถในการแก้ปัญหา การปรับคนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ซึ่งมีอยู่ในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่^{๔๖}

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ ได้อธิบายลักษณะของคุณภาพชีวิตมีเนื้อหาค่อนข้างกว้างขวางมากแต่พอสรุปคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของ OECD คุณภาพชีวิตจะครอบคลุมหลายมิติ คือ

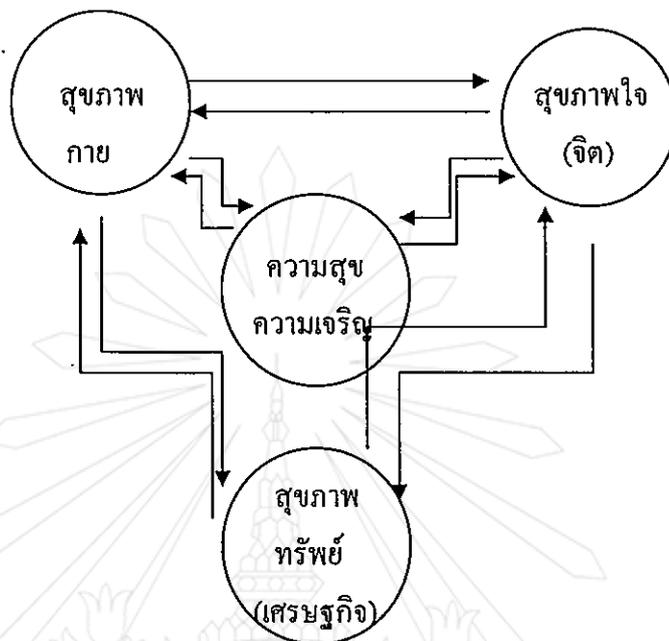
- ๑) คุณภาพทางด้านอนามัยและสาธารณสุข
- ๒) พัฒนาการบุคคล โดยผ่านการศึกษาฝึกอบรม
- ๓) การทำงานและคุณภาพชีวิตการทำงาน
- ๔) เวลาว่างที่สร้างสรรค์
- ๕) ความสุขสมบูรณ์ทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ
- ๖) คุณภาพสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
- ๗) สิ่งแวดล้อมทางสังคม
- ๘) โอกาสทางสังคมและการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกัน
- ๙) ความมั่นคงในการดำรงชีวิต
- ๑๐) สิทธิเสรีภาพทางการเมือง^{๔๗}

จะเห็นได้ว่าจากแนวความคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นนี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนจะต้องได้รับความคุ้มครองทางเสรีภาพสังคมจะต้องมีประชาธิปไตยระบบการประกันสังคมและสวัสดิการสังคมสามารถช่วยให้เราบรรลุเป้าหมายได้ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตตนเองได้แม้คณะบริหารส่วนท้องถิ่นจะมีความเป็นอิสระอย่างไรก็ไม่ควรมองข้ามคุณภาพชีวิตประชาชนทั้งระบบ โครงสร้างสังคมแบบองค์รวม

^{๔๖} คำจริง สุนทรสารทูล, การพัฒนาชนบทไทยในสายตานักปกครอง, นิตยสารเทศบาล, ๗๔, (๓ มีนาคม ๒๕๒๒), หน้า ๒๗.

^{๔๗} ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ, วิธีใหม่แห่งการพัฒนาวิธีวิทยาศึกษาสังคมไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๓.

ณ ลินพัฒนา ได้อธิบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิต ๓ ประการ ดังภาพที่ ๑

ภาพประกอบที่ ๒.๓ วงจรการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Life Quality Development Cycle)

ณ ลินพัฒนา ได้อธิบาย ถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิต

๑) สุขภาพกาย หมายถึง การมีร่างกายแข็งแรง มีพละนาบมัยที่สมบูรณ์ และไม่มีโรคภัยเบียดเบียน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นแชมป์กีฬา หรือผู้มีพลังกายมหาศาล

๒) สุขภาพใจ (จิต) หมายถึง มีจิตใจร่าเริง แจ่มใส มั่นคงแข็งแรงมีสติสัมปชัญญะ มีสมาธิ และปัญญา โดยไม่จำเป็นต้องเชี่ยวชาญในเรื่องสมาธิ และวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๓) สุขภาพทรัพย์สิน (เศรษฐกิจ) หมายถึง มีเงินมีทอง และทรัพย์สินสมบัติพอประมาณ สามารถดำรงชีพได้อย่างราบรื่น สบาย ๆ มีกิน มีใช้ โดยไม่มีปัญหาเรื่องการเงิน ไม่จำเป็นต้องร่ำรวย หรือเป็นเศรษฐีทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ (จิต) และสุขภาพทรัพย์สิน (เศรษฐกิจ) ล้วนเป็นสิ่งสำคัญมาก และเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ชีวิตของคนเราคำเนินไปด้วยดี มีอุปสรรคน้อย ซึ่งในการดำเนินชีวิตจะมีความสุขและความเจริญนั้น^{๔๕}

^{๔๕}ณ ลินพัฒนา, การพัฒนาคุณภาพชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๔๑), หน้า ๓๕.

รายงานของคณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา ได้นำเอาแนวคิดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (Basic Minimum Needs) มาใช้กำหนดเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตของประชาชนตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๔ โดยใช้เครื่องชี้วัดหลักจปฐ.๖ หมวด ๓๗ ตัวชี้วัด เพื่อให้ตรงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๘ ๖ ซึ่งมีดังนี้ คือ

หมวดที่ ๑ สุขภาพดี มีดัชนี ๑๑ ตัวชี้วัด ได้แก่

๑. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด
- ๒) แม่ที่คลอดลูกได้รับการทำคลอดและดูแลหลังคลอด
- ๓) เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม
- ๔) เด็กแรกเกิดถึง ๑ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ
- ๕) เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยาวอย่างน้อย 4 เดือนแรกติดต่อกัน
- ๖) เด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและพอเพียง
- ๗) เด็กอายุ ๖ – ๑๖ ปี ได้กินอาหารถูกต้องและครบถ้วน
- ๘) เด็กอายุ ๖ – ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ
- ๙) คนในครัวเรือนได้กินอาหารที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะปลอดภัย และได้มาตรฐาน
- ๑๐) คนในครัวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องและเหมาะสม
- ๑๑) คนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

หมวดที่ ๒ มีบ้านอาศัย มีดัชนี ๘ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑๒) ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
- ๑๓) ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี
- ๑๔) ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี
- ๑๕) ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ
- ๑๖) ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียงความสั่นสะเทือนฝุ่นละอองกลิ่นเหม็นหรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ

- ๑๗) ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง
- ๑๘) ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๑๙) ครัวเรือนมีความอบอุ่น

หมวดที่ ๓ ฝึกฝนการศึกษา มีดัชนี ๖ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๒๐) เด็กอายุ ๓ – ๕ ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อม
- ๒๑) เด็กอายุ ๖ – ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี
- ๒๒) เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒๓) เด็กที่ไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ

๒๔) คนอายุ ๑๕ - ๖๐ ปีเต็ม อ่านออกและเขียนภาษาไทยได้

๒๕) คนในครัวเรือนได้รับรู้ข่าวสาร

หมวดที่ ๔ รายได้ก้าวหน้า มีดัชนี ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

๒๖) คนอายุ ๑๘ - ๖๐ ปีเต็ม มีการประกอบอาชีพและมีรายได้

๒๗) คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี

๒๘) ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน

หมวดที่ ๕ plugged คำนิยม มีดัชนี ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่

๒๙) คนในครัวเรือนไม่ติดสุรา

๓๐) คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่

๓๑) คนอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไปทุกคนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา

๓๒) คนสูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่

๓๓) คนพิการได้รับการดูแลเอาใจใส่

หมวดที่ ๖ ร่วมใจพัฒนา มีดัชนี ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่

๓๔) ครัวเรือนมีคนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล

๓๕) ครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น

๓.๖) ครัวเรือนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จะเห็นได้ว่า การจัดทำเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตของกรมการพัฒนาชุมชนนั้น มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาสาเหตุหนึ่งมาจากแนวคิดในการพัฒนาชุมชนบ้างข้อบรรลุดูประสงฆ์แล้วอีกประการหนึ่งการปรับเปลี่ยนเครื่องชี้วัดทุก ๆ ๕ ปียังทำให้งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของส่วนท้องถิ่นมีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลาโดยมองภาพรวมของประเทศดัชนีเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ใช้กันมากคือความยืนยาวของชีวิตสุขภาพอนามัยที่ดี การศึกษา ความเสมอภาคทางเพศและเสรีภาพทางสังคมและการเมือง เป็นต้น ว่าดัชนีเชิงปริมาณเหล่านี้จะไม่สามารถครอบคลุมแนวคิดในการพัฒนาได้ทั้งหมด^{๔๐}

^{๔๐}รายงานของคณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา, “วัฒนธรรมอันหลากหลายของมนุษยชาติ”, ปีที่ - ครั้งที่ ๒๒, พ.ศ.๒๕๔๔, ม.ป.ป : ๔๐.

๒.๓.๒ หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน การสัมมนาว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งมีเนื้อหาปรากฏในรายงานชื่อ “Our Common Future” ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ว่าหมายถึงการพัฒนาเพื่อบรรลุถึงความต้องการของมนุษยชาติในปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็ต้องไม่ลดทอนหรือเบียดบัง โอกาสที่จะบรรลุความต้องการพื้นฐานของมนุษยชาติรุ่นต่อไปด้วย

ในทัศนะของผู้เรียบเรียงเห็นว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนน่าจะหมายถึงการพัฒนาทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการบำรุงรักษาและใช้ในอัตราที่จะก่อให้เกิดการทดแทนได้ทันอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจะได้มีทรัพยากรใช้ต่อไปในอนาคตรวมทั้งการเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร และการพัฒนาต้องคำนึงถึงความเสียหายของสิ่งแวดล้อมและ ป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมที่จะเกิดแก่สิ่งแวดล้อม^{๕๑}

๒.๓.๓ องค์ประกอบการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบ ๓ อย่างด้วยกัน คือ

๑) ต้องมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และคำนึงถึงผลกระทบในการใช้ทรัพยากรนั้น การใช้ทรัพยากรต้องมีการบำรุงรักษาและใช้ในขอบเขตที่ทรัพยากรนั้น ๆ จะคืนสู่สภาพปกติได้ เช่นการตัดไม้ในป่า ควรตัดแต่ไม้ที่มีขนาดใหญ่แล้วและปล่อยให้ไม้ขนาดเล็กไว้เพื่อให้เติบโตต่อไป

๒) ชุมชนมีเศรษฐกิจที่มั่นคง การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นเมื่อเศรษฐกิจคืออย่าง ต่อเนื่อง ด้วยการสร้างงานให้กับชุมชน เพื่อให้ประชากรในชุมชนจะได้ไม่ออกไปขายแรงงานต่างถิ่น

๓) ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีมาตรฐานการครองชีพที่ดีมีที่อยู่อาศัยที่ถูกลักษณะ ปราศจากมลพิษและมูลฝอย มีการวางแผนการจัดการในการใช้ที่ดิน โดยมีการวางผังเมืองแยกพื้นที่ที่อยู่อาศัยออกจากพื้นที่อุตสาหกรรม^{๕๒}

๒.๓.๔) หลักการพัฒนาความยั่งยืน

ความยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอด และความสมบูรณ์พูนสุขของมนุษย์ อย่างต่อเนื่องซึ่งวัตถุประสงค์ของความยั่งยืนแบ่งออกเป็น ๓ ประการคือ ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ความยั่งยืนทางสังคม และความยั่งยืนทางนิเวศวิทยา

^{๕๑} ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๔๘, หน้า ๑๑๐ - ๑๑๑.

^{๕๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๗.

๑) ทางเศรษฐกิจ

๑.๑) ความยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชากรได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องสามารถขจัดความยากจนและเน้นการกระจายโอกาสในการใช้ทรัพยากร เพื่อลดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม ผู้ร่ำรวยจะต้องมีส่วนช่วยเหลือผู้ยากจน ประเทศอุตสาหกรรมซึ่งมีฐานะมั่งคั่งร่ำรวย ควรมีส่วนช่วยอย่างจริงจังในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในประเทศที่ยากจน

๑.๒) การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ประกอบการ รวมเอาค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไปในต้นทุนการผลิตด้วย เช่นการผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำมันจะต้องรวมค่าใช้จ่ายในการกำจัดอากาศเสีย และปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพอากาศในบริเวณข้างเคียงด้วย

๒) ทางด้านสังคม

๒.๑) การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเป็นไปได้อย่างยาวนาน ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่สอดคล้อง และสมดุลกับการเปลี่ยนแปลงของศักยภาพการผลิตของระบบนิเวศในภูมิภาคนั้น ๆ

๒.๒) การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องสนับสนุนค่านิยมที่มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีมาตรฐานการบริโภคทรัพยากรที่ไม่ฟุ่มเฟือย และอยู่ในขีดความสามารถของระบบนิเวศนั้น ๆ ที่จะรองรับได้รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบในการที่จะนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคมและศักยภาพที่จะอำนวยประโยชน์ได้

๒.๓) การพัฒนาที่ยั่งยืนควรอยู่บนฐานของความสัมพันธ์ที่ดีและมั่นคงภายในหน่วยการผลิตแต่ละหน่วย ซึ่งหมายถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างทุกระดับอันจะนำไปสู่การกระจายผลประโยชน์จากการผลิตอย่างเป็นธรรม

๓) ทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

๓.๑) การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นรูปแบบการใช้ทรัพยากรที่มีการบำรุงรักษา และมีอัตราการใช้ทรัพยากรที่อยู่ในขอบเขตการอำนวยให้ทรัพยากรที่ใช้ขึ้นคืนกลับสู่สภาพปกติได้ กรณีการใช้ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป อาจทำให้คนรุ่นหลังขาดโอกาสในการใช้ประโยชน์ทางเลือกในการแก้ปัญหา คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ชะลอการใช้ และพัฒนาเทคโนโลยีในการหาทรัพยากรอื่นมาใช้ทดแทน

๓.๒) การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องมีการพิทักษ์ และสงวนรักษาความหลากหลายของพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ในสภาพธรรมชาติไว้ให้ได้ เพราะสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศรวมทั้งมนุษย์มี

วิวัฒนาการร่วมกันมา การสูญหายไปของสิ่งมีชีวิตชนิดใดชนิดหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่เหลือรอดจนอาจเป็นเหตุให้มีการสูญหายของสิ่งมีชีวิตอีกหลายชนิดตามมา^{๕๓}

๒.๓.๕ กลยุทธ์ในการพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนาท้องถิ่นและชนบทของไทยที่ผ่านมา ได้รับอิทธิพลจากการส่งข้าราชการและนักศึกษาไปศึกษาต่อต่างประเทศ ไปร่วมประชุมสัมมนาต่างประเทศ แล้วกลับมาเริ่มทำตามสิ่งที่ตนได้รับความรู้มา อีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากการช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ ที่หมุนเวียนนำประสบการณ์และความรู้จากประเทศต่าง ๆ มาทดลองและแนะนำให้กับส่วนราชการ และองค์การเอกชนให้ทำตาม และวิธีการที่ผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นเคยทำได้ผลจากประเทศอื่น หรือเชื่อว่าเป็นหลักการที่ถูกต้อง โดยสรุปแล้วในอนาคตของการพัฒนาท้องถิ่นและชนบท ซึ่งมีส่วนผสมผสานจากประสบการณ์ในอดีต แต่จะมีกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ชัดเจนขึ้นดังนี้

๑) กลยุทธ์การพัฒนาที่ยึดความต้องการพื้นฐานของคนเป็นหลัก ความต้องการพื้นฐานของคนจุดเน้นหลักก็คือ เรื่องสุขภาพอนามัยและการขากสารอาหารที่จำเป็น ความต้องการพื้นฐานดังกล่าวเน้นที่คนมากกว่าชุมชนโดยส่วนรวม และจะต้องเป็นความต้องการที่พอกินพอใช้ ไม่เกินฐานะและความสามารถของคนในชุมชนที่จะรองรับได้

๒) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นการริเริ่มและการดำเนินการ โดยประชาชน การริเริ่มการพัฒนาควรที่จะมาจากประชาชน ผู้สนใจที่ต้องการแก้ไขปรับปรุงสถานภาพเดิมให้ดีขึ้นกว่าแต่ก่อน แม้จะเป็นการริเริ่มจากกลุ่มคนไม่กี่คน เช่น การเลี้ยงปลาาร่วมกันในบ่อเลี้ยงปลา การรวมข้าวไว้ในยุ้งฉางเพื่อหีบขี้ม แต่ในทางปฏิบัติจริงก็ทำได้ในบางท้องถิ่นที่เท่านั้น กลยุทธ์นี้อาจเริ่มจากผู้สนใจที่ต้องการจะทดลองกิจกรรมใหม่ ดังนั้นจึงอาจใช้กลยุทธ์ การแนะนำ กระตุ้น เร่งเร้า หรือเรียนรู้จากการเข้ารับการศึกษาอบรม

๓) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นส่งเสริมการพึ่งตนเองและการมีส่วนร่วม กลยุทธ์นี้ที่สามารถนำมาใช้ได้ เป็นการกระตุ้นและจูงใจให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและชนบท ซึ่งอาจจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การระบุถึงปัญหาและความต้องการ จนถึงขั้นประเมินผล หรือเข้ามามีส่วนร่วมในบางขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติที่เกิดขึ้นโดยตรง อันจะเป็นการช่วยสร้างให้ประชาชนในท้องถิ่นและชนบทนั้น สามารถพึ่งตนเองได้ต่อไป

๔) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของชุมชน การพัฒนาท้องถิ่นและชนบทนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง จะต้องตระหนักถึง

^{๕๓}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๑ - ๑๑๒.

สภาพแวดล้อมของชุมชนนั้นในด้านต่าง ๆ เสียก่อน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมหรือประเพณี ว่ามีความพร้อมในด้านต่าง ๆ หรือไม่ เพียงใด ก่อนที่จะนำโครงการไป ปฏิบัติในท้องถิ่นนั้น ความพร้อมของชุมชนในที่นี้ หมายถึง ระดับของการยอมรับ ที่ชุมชนจะ ผลักดันให้โครงการพัฒนาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๕) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างการบริหารให้ สอดคล้องกับการพัฒนา โครงสร้างสำคัญที่น่าปรับเปลี่ยนก็คือ โครงสร้างการตัดสินใจให้ทุกระดับ ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบตามความสามารถ ไม่จำเป็นต้องรวมไว้ในระดับใดระดับหนึ่ง นอกจากนี้ ยังมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างในแง่ของการติดต่อสื่อสาร และระบบข้อมูลข่าวสาร จะต้องถูกจัดให้ สอดคล้องและเอื้อต่อการพัฒนาอีกด้วย

๖) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็น สิ่งที่มีค่าซึ่งเกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติ หรือทรัพยากร บุคคล ซึ่งถือว่าสำคัญและมีค่าที่สุด ดังนั้นการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นหรือชนบท จึงควรเน้นที่ตัว คนเป็นสำคัญอันดับแรกมิใช่เน้นที่วัตถุ ซึ่งคนควรได้รับการเพิ่มคุณภาพทั้งทางร่างกายและ สติปัญญา

๗) กลยุทธ์การพัฒนาที่เน้นการประสานกิจกรรมหลายด้านในลักษณะที่เป็นระบบ และครบวงจร การพัฒนาท้องถิ่นและชนบทเป็นเป้าหมายรวมที่ทุก ๆ ฝ่าย จะต้องเข้ามาร่วม ดำเนินการ โดยหลักแล้วกลยุทธ์นี้มุ่งเน้นแนวทางพัฒนาที่เป็นการประสานกิจกรรมต่าง ๆ โดยมี เป้าหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและชนบทให้พึ่งตนเองได้อย่างถาวรนั่นเอง

๘) กลยุทธ์การพัฒนาที่มุ่งเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนา การสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องให้กับราษฎรเป็นสิ่งที่จะละเลยมิได้ ค่านิยมเก่า ๆ ก็เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นไม่น้อย เช่น ค่านิยมที่ว่าแล้วแต่บุญแต่กรรมจะนำพาชีวิต ไปไม่ จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาชีวิตของคน หรือค่านิยมที่ว่าประชาชนเป็นฝ่ายรับความช่วยเหลือแต่ฝ่าย เดียว คอยให้รัฐมาช่วยเหลือ หรือค่านิยมที่ว่าเจ้าหน้าที่ของทางราชการเป็นเจ้าเป็นนาย จะว่ากล่าว สิ่งใดก็ถูกต้องไปหมด ประชาชนมีหน้าที่เพียงรับฟัง ยังมีค่านิยมที่ส่งเสริมในการพัฒนาต้อง ช่วยกันสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น ได้แก่ ค่านิยมที่สกัดกั้นการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นมิให้ขยายตัวเร็ว เกินไป^{๔๔}

^{๔๔}ปรัชญา เวสารัชช เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, “หลักการและแนวทางในการบริหารแผนงาน โครงการพัฒนาท้องถิ่นและชนบท”, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดหนึ่งเจ็ดการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๖๘-๗๔.

ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสมควรที่จะทำอย่างยิ่งซึ่งคำว่า “คุณธรรม” หมายถึงสภาพคุณงามความดี ส่วนคำว่า “จริยธรรม” ก็หมายถึงธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ เมื่อปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมและจริยธรรมได้ก็จะเป็นพื้นฐานแห่งการพัฒนาเพราะเป็นการมุ่งส่งเสริมคุณภาพของคนโดยตรง ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ที่จิตใจ

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทการปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชุมชนและระดับประเทศ ดังนี้

ประการแรก ก่อให้เกิดและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (Greater Political Participation by the People) การปกครองท้องถิ่นซึ่งมีผู้นำมาจากการเลือกตั้งมีประโยชน์เริ่มตั้งแต่การกระตุ้นความสนใจของประชาชน และการที่ผู้นำเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้ง เสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ก็ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น อย่างไรก็ตามทัศนคติเช่นนี้ก็มีคนเห็นว่า มีบ่อยครั้งที่ชุมชนหลายแห่งถูกครอบงำด้วยกลุ่มคนที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจ การแบ่งสรรอำนาจในชุมชนหาได้มีความยุติธรรมไม่

ประการที่สอง ก่อให้เกิดความรับผิดชอบของผู้นำต่อประชาชน (Accountability) ที่ผ่านมามีคำว่า Accountability เป็นคำที่ไม่ค่อยปรากฏในสังคมไทย แต่เป็นคำที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในสังคมประชาธิปไตยตะวันตก เพราะว่าคำนี้หมายถึงพันธะสัญญาหรือความรับผิดชอบต่อทางการเมืองที่ผู้มาจากการเลือกตั้งมีต่อผู้เลือกตั้ง เนื่องจากว่าประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทนของตน ตัวแทนเหล่านี้จึงจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้เลือกตั้งที่ว่า ตัวเขาเข้าไปทำงานอะไร ผลของงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือส่วนตัว ต้องอธิบายได้ว่าทำไมจึงไม่มี สส. คนไหนเสนอร่าง พรบ. การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ทำไมสภาผู้แทนฯ ไม่พิจารณาดำเนินการให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในทุก ๆ เทศบาล ทำไมนายอำเภอยังคงเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่งในยุคปัจจุบัน ทำไมกระทรวงมหาดไทยยอมให้มีการเลือกตั้งระดับสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่ปรับปรุงการเลือกตั้งในระดับสุขาภิบาล เทศบาล และจังหวัด ทำไมผู้แทนของตนจึงไปยกมือสนับสนุนรัฐบาล ทำไมรัฐบาลจึงจัดสรรงบประมาณแบบนั้น เมื่อไรรัฐบาลจะเริ่มดำเนินโครงการระบบขนส่งมวลชนอย่างจริงจัง และใช้มาตรการควบคุมปริมาณรถแท็กซี่และรถจักรยานยนต์ ประชาชนอยากรู้ในสิ่งเหล่านี้ และต้องการมีเสียงในการกำหนดทิศทางของประเด็นเหล่านี้

ประการที่สาม การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะขจัดระบบเผด็จการโดยรัฐบาล กล่าวคือ เมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นเข้มแข็ง สถาบันทางการเมืองต่าง ๆ โดยเฉพาะพรรคการเมืองมีความมั่นคง การยึดอำนาจและการใช้อำนาจเผด็จการจากส่วนกลางเป็นไปได้ยาก การปฏิวัติรัฐประหารจึงไม่มีโอกาสเกิดได้ง่าย ซึ่งมองเตสกีเออ (Montesquieu) ได้เขียนสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นในยุโรปสมัยนั้นว่า “การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติรัฐประหารได้และการปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเมืองต่าง ๆ ในยุโรปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น”

ประการที่สี่ การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ ในแง่นี้นับว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นประสบความสำเร็จ ในอันที่จะพัฒนาประชาธิปไตยในแง่ของผู้นำทางการเมือง ได้รับการอบรม การเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่นทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความนิยม สรรพจากประชาชน จึงทำให้ได้รับการเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น การเขยิบจากสมาชิกสภาเทศบาลมาเป็นสมาชิกสภาจังหวัด และมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น นับเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองสูง

ประการที่ห้า การสร้างประชาธิปไตย หรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน จากนั้นจึงขยายไปถึงระดับประเทศ ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับชาติ เพราะจะทำให้เกิดการพัฒนารเมืองในวงกว้าง ซึ่งเป็นบันไดปลายจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองระดับชาติโดยง่าย

การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political Maturity) นั่นคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหารการเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ในที่สุดประชาชนจะรู้สึกถึงการรักษาผลประโยชน์ของตน การมีส่วนได้ส่วนเสียในการเมืองการปกครองนั้น ๆ เขาควรเลือกใคร พรรคการเมืองใดที่เขาคิดว่าดีที่สุด ทั้งนี้เพราะการปกครองท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดและประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารเข้าถึงในนโยบาย และติดตามพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นได้ดีกว่านักการเมืองระดับชาติ

ประการที่หก การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน (Politicization) ด้วยเหตุที่การเมืองในท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับชาติ และย่อมมีความเป็นไปได้ทางการเมืองในท้องถิ่นเอง คือ มีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ ในท้องถิ่นรูปต่าง ๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้ามีมากพอจะส่งผลให้เกิดความตึกคัก และทำให้การเมืองการปกครองในท้องถิ่นมีชีวิตชีวา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวข้องและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา เพราะการเข้าสู่วิถีการเมืองเป็นถนนสายหนึ่งที่จะนำไปสู่เมืองประชาธิปไตย โดยการปกครองท้องถิ่นจะทำให้คนเข้าสู่สภาพการเมือง เดินไปสู่

การเมือง เอาใจใส่ต่อการเมือง มีความรู้ว่าจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับใครโดยตรงก็โดยอ้อมกับการเมือง เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องสำคัญที่สมควรจะอุทิศเวลาให้ตามสมควร การบริหารกิจการท้องถิ่นมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนอย่างทันตาเห็นมากกว่าการบริหารงานของรัฐ^{๔๔}

๒.๔.๑) ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเอง เพื่อนำมาบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งเข้ามาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริการงาน แต่ต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น และแบ่งองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๘ ประการ ดังนี้

- ๑) มีสถานภาพตามกฎหมาย
- ๒) มีพื้นที่และระดับของตนเอง
- ๓) ได้รับการกระจายอำนาจและหน้าที่จากรัฐบาลกลาง
- ๔) มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- ๕) มีการเลือกตั้งสมาชิกหรือคณะผู้บริหาร
- ๖) มีอิสระในการปกครองตนเอง
- ๗) มีงบประมาณเป็นของตนเอง
- ๘) มีการควบคุมกำกับดูแลจากรัฐบาลกลาง^{๔๕}

๒.๔.๒) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล โดยสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมามีติดกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามการ

^{๔๔} อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๓๓.

^{๔๕} ธนสวรรค์ เจริญเมือง, ๑๐๐ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ.๒๔๔๐-๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, ๒๕๔๐), หน้า ๓๔.

เปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่กระทรวงมหาดไทยประกาศ พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาพตำบลทั่วประเทศออกเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) รูปแบบ “สภาพตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาพตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ ๕๖๗ ตำบล (๒๕๔๒)

๒) รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาพตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๔๓) ซึ่งปัจจุบันในปี ๒๕๔๒ มีอยู่จำนวน ๖,๓๖๕ แห่ง

พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ในประเด็นต่าง ๆ ทั้ง โครงสร้างที่มาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่แก้ไขชื่อเรียกบุคคลและคำศัพท์ กฎหมายที่ให้สอดคล้องกับกฎหมายองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ^{๔๗}

๒.๔.๓ องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ในปัจจุบันเป็นหน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง วิวัฒนาการมาจาก “สภาพตำบล” ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งได้กำหนดให้มีสภาพตำบลเพียงรูปแบบอย่างเดียวกันทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อประกาศใช้ พ.ร.บ. สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้สภาพตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณล่วงมาติดต่อกัน ๓ ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ให้กระทรวงมหาดไทยปกครองไปสู่ประชาชนในระดับต่าง ๆ จนถึงระดับตำบล หมู่บ้านหรืออาจจะกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นรากเหง้าของการ

^{๔๗} อูทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, อ่างแล้ว, หน้า ๓๓.

ปกครองท้องถิ่นไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รัฐบาลมีความเดือดร้อนของประชาชนมากที่สุด

ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสมาชิกของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล แพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้น เลือกตัวแทนหมู่บ้านละ ๒ คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิก โดยให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือก โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ส่วนรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่กระทำการแทนประธานฯ ในกรณีที่ประธานฯ ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่ได้รับมอบหมาย และในกรณีที่ประธานฯ และรองประธานฯ ไม่อยู่ในที่ประชุมให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในที่ประชุมนั้นเลือกประธานและเลขานุการกันเองในการประชุมคราวนั้น แต่มีข้อยกเว้นว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในขณะเดียวกันอีกไม่ได้ และกำหนดไว้ว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ก) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้^{๔๔}

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำสิ่งต่าง ๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

^{๔๔} วัชร มานิตราชกูร์, การเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๔๖), หน้า ๓๑๔.

๒.๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 ๒.๒) รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูล
 ฝอยและสิ่งปฏิกูล

๒.๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 ๒.๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 ๒.๕) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 ๒.๖) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ๒.๗) คຸ້ມครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๒.๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
 ท้องถิ่น

๒.๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือ
 บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้
 ได้ตามกฎหมายกำหนดภายใต้กฎหมายบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขต
 องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- ๑) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและภาคการเกษตร
- ๒) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- ๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- ๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- ๕) ให้มีและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
 - ๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 - ๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
 - ๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
 - ๙) หารผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - ๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
 - ๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
 - ๑๒) การท่องเที่ยว
 - ๑๓) การผังเมือง

๔) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้มีการกำหนดโทษปรับเกิน ๕๐๐ บาท เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นการชั่วคราว โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่ เป็นข้าราชการ ซึ่ง ไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยทำความเข้าใจกับ หน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

๕) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับ สภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารส่วน ท้องถิ่น เพื่อกระทำการกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้น เป็นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

- ๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- ๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- ๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- ๔) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- ๕) การสาธารณสุขูปการ
- ๖) การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ
- ๗) การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
- ๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๙) การจัดการศึกษา
- ๑๐) การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพสตรี เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- ๑๑) การบำรุงรักษา จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ ท้องถิ่น
- ๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

- ๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- ๑๔) การส่งเสริมกีฬา
- ๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- ๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- ๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- ๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- ๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
- ๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- ๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- ๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ
- ๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒๕) การผังเมือง
- ๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- ๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- ๒๘) การควบคุมอาคาร
- ๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล

ที่มาและอำนาจหน้าที่ของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

มาตรา ๕๘ ให้้องค้การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๕๘ แก้ไข โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและ้องค้การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖)

มาตรา ๕๕/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- ๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- ๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- ๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการ หรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

มาตรา ๕๕/๒ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๕๕/๕ ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๕/๖ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสิทธิแสดงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๕๕/๗ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ

มาตรา ๕๕ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

๒) ตั้ง อนุญาติ และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๔) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๕) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๖๐ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีอำนาจหน้าที่ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้นหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ แต่ถ้ามอบให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติราชการแทนให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ การปฏิบัติราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคห้า ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้

มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑) ถึงคราวออกตามวาระ

๒) ตาย

๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗/๑

๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๖๔/๒ นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบลและ เลขานุการนายองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือ รัฐวิสาหกิจเว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามทบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคล ธุรกิจการงานตามปกติ

๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา ที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

ค) โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและ คณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล “คณะกรรมการบริหาร” ถูกยกเลิกตามมาตร แห่ง พ.ร.บ.สภา ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้ใช้คำว่า “คณะผู้บริหารแทน”

๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

๑.๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ ๒ คน ซึ่งเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒) กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภา องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๖ คน

๑.๓) กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด มีเพียงสองหมู่บ้านให้สภาองค์การ บริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ ๓ คน

๒) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายองค์การบริหารส่วนตำบล คนหนึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น นายองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายองค์การบริหาร ส่วนตำบล ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคน และอาจ แต่งตั้งเลขานุการนายองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมีได้เป็นสมาชิก สภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหรือเจ้าของรัฐได้

๒.๑) พนักงานส่วนตำบล เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับ เงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งโดยองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีที่ตำแหน่งนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้กำหนดกรอบอัตรากำลัง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

กลางพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดนั้น เช่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, หัวหน้าส่วนการคลัง, หัวหน้าส่วน โยธา, เจ้าหน้าที่การเงิน นักวิชาการศึกษา เป็นต้น

๒.๓) ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานจ้าง) องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีพนักงานจ้างจำนวนเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณและภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงาน^{๔๕}

๒.๕ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึง ประวัติความเป็นมา สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับ ดังนี้

๒.๕.๑ ประวัติความเป็นมา และที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ก่อตั้งขึ้นช่วง พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยรัฐบาล ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารด้วยตนเอง จัดตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๘ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดศรีสะเกษ ห่างจากจังหวัดศรีสะเกษ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ และทางหลวงหมายเลข ๒๐๖๖ (ศรีสะเกษ-แยกสัมปอ-รัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์) ระยะทางประมาณ ๓๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๐๐.๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๒,๖๘๗.๕๐ ไร่

๒.๕.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง ป่าโปร่งสลับทุ่งนา เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายหน้าดินเป็นชั้นดินทราย ทำให้น้ำซึมผ่านได้เร็วมีสามารถกักเก็บน้ำได้นาน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมีหนองน้ำขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่จะมีน้ำขังเฉพาะฤดูฝนในฤดูแล้งน้ำจะแห้งขาด

๒.๕.๓ อาณาเขตติดต่อ

อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๕ ตำบล ๘๐ หมู่บ้าน ๔,๘๑๕ ครัวเรือน

๑. ตำบลโคค ๒๕ หมู่บ้าน ๑,๖๘๘ ครัวเรือน

๒. ตำบลเสียว ๑๗ หมู่บ้าน ๘,๘๑๓ ครัวเรือน

๓. ตำบลหนองม้า ๑๒ หมู่บ้าน ๗๒๐ ครัวเรือน

^{๔๕}ชัยยงค์ วุฒิมานานนท์, กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๓๘), หน้า ๑๒๘.

๔. ตำบลผือใหญ่ ๑๔ หมู่บ้าน ๘๕๕ ครัวเรือน

๕. ตำบลอิเซ ๑๒ หมู่บ้าน ๖๓๘ ครัวเรือน

๒.๕.๔ มีองค์การปกครองท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล ๕ แห่ง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบล โคต
๒. องค์การบริหารส่วนตำบล โคตตำบลเสียว
๓. องค์การบริหารส่วนตำบล โคตตำบลหนองม้า
๔. องค์การบริหารส่วนตำบล โคตตำบลผือใหญ่
๕. องค์การบริหารส่วนตำบล โคตตำบลอิเซ

๒.๕.๕ จำนวนประชากร

มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๔๗๒ คน แบ่งเป็น เพศ ชาย ๑๑,๗๘๔ คน เพศหญิง ๑๑,๖๘๘ คน ซึ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ส่วนมากพื้นที่เป็นที่ทำการเกษตรมีอาชีพทางการเกษตรมีรายได้ ๔๗,๖๓๐ บาท/คน/ปี (ข้อมูล จปฐ.ปี ๒๕๕๒) มีสินค้า OTOT เป็นสินค้าที่สำคัญของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณคือรูปหอมสมุนไพร โชคศิริ, ตะกร้าเถาวัลย์, ผ้าไหมผ้าหลาย, ซึ่งเป็นรายได้ของประชาชน

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีผู้วิจัยไว้หลายท่าน โดยจะสรุปงานวิจัยที่ได้ศึกษาตามวัตถุประสงค์ และตามกรอบแนวคิดที่ใช้วิจัยดังต่อไปนี้

ณัฐญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ได้แก่ ควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและควรส่งเสริมอาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยว ควรการก่อสร้างและซ่อมบำรุงถนนภายในหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ควรส่งเสริมทางด้านกีฬาและพัฒนาศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง”^{๖๐}

เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ถ้าดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาท้องถิ่น ด้านพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาด้านแหล่งน้ำมีความคิดอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ”^{๖๑}

สุวดี ศรีสีทอง ทำการศึกษา การรับรู้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีมีการรับรู้บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสรุปได้ดังนี้ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับข้อมูลข่าวสารในด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำและที่สาธารณะมากที่สุด คือ การเกิดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยบนถนนในท้องถิ่น ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล คือ การกำจัดสิ่งปฏิกูลในท้องถิ่น ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ คือ กำหนดการรณรงค์ป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลาย ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คือ ปัญหาฝุ่น เศษดิน หินทรายบนถนนในท้องถิ่น แหล่งข้อมูลที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับ ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มตัวอย่างรับรู้บทบาทในด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะมากที่สุด คือ การจัดการบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว สวนสาธารณะหรือแหล่งน้ำให้สะอาดเรียบร้อย ด้าน

^{๖๐}ณัฐญา เจริญศิริ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓, ๑๑๕ หน้า.

^{๖๑}เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๗, หน้า ๑๐๒.

การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล คือ สำรวจสิ่งปฏิกูลมูลฝอยที่เกิดขึ้น ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ คือ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม คือ จัดหน้าสะอาดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้กับข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านองค์กร พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับชั้นและอำเภอที่ตั้ง แตกต่างกัน จะมีการรับรู้บทบาทด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะแตกต่างกัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษา มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการหมู่บ้านและอยู่ในอำเภอที่ตั้ง ต่างกัน จะมีการรับรู้บทบาทด้านการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลแตกต่างกัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษา อยู่ในระดับชั้น และอำเภอที่ตั้งที่ต่างกัน จะมีการรับรู้บทบาทด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน นอกจากนั้น พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่จากผลการศึกษานี้ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น และหาแนวทางการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ควรให้ความสนใจในการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น”^{๖๐}

สุชาติ ชุมแก้ว ทำการศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ผลของการศึกษาพบว่า “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการพัฒนาท้องถิ่นใน ด้านโครงสร้างพื้นฐานได้รับผลประโยชน์เป็นอย่างมาก เช่น การก่อสร้างถนนทำให้มีการสัญจรดีขึ้น มีไฟสว่างตามสถานที่ต่าง ๆ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยส่งเสริมให้สังคมดีขึ้น ด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม พบว่าประชาชนปลอดภัยจากโรคภัยได้ดียิ่งขึ้น และด้านสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้ประชาชนมีสุขภาพและอนามัยดีขึ้นและถ้ามีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือ โบราณสถานในท้องถิ่น จะทำให้

^{๖๐} สุวดี ศรีสีทอง, “การรับรู้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี,” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี), ๒๕๔๗, ๑๓๒ หน้า.

เป็นที่สนใจแก่นักท่องเที่ยว และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ไปพร้อม ๆ กันส่วนที่
เพียงแต่เห็นด้วยเท่านั้นก็มีเรื่องของการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขจะทำให้
ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้ผู้ด้อยโอกาสมีการศึกษาและทำให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย
แข็งแรง รวมทั้งถ้ามีการพัฒนาในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
เป็นสิ่งที่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน”^{๒๒}

ล้อม แยมสุวรรณรัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลแะชะ อำเภอนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า
“ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแะชะ อำเภอนครบุรี
จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านที่มี
ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัด
ระเบียบชุมชนสังคม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง”^{๒๔}

มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะ
กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัย
พบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนา
ดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการพัฒนาการบริหารและ
งานบริการ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสังคม
และคุณภาพชีวิต ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน
มีความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมไม่แตกต่างกัน”^{๒๓}

^{๒๒} สุชาติ ชุมแก้ว, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษา
เฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, ๑๒๗ หน้า.

^{๒๔} ล้อม แยมสุวรรณรัตน์, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลแะชะ อำเภอนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๗, ๕๗ หน้า.

^{๒๓} มงคล มณีจักร, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๘, ๑๑๕ หน้า.

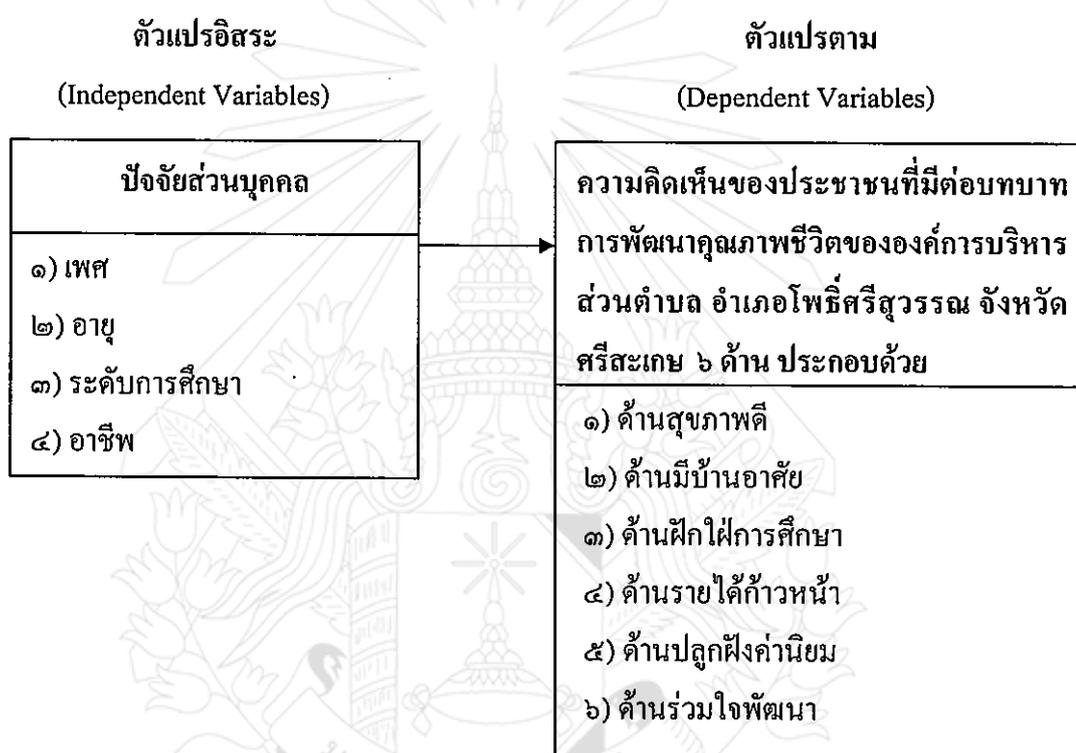
ธนพร ยิ่งเจริญกิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ควรพัฒนาถนนภายในหมู่บ้าน ให้ได้มาตรฐาน ควรส่งเสริมทางด้านกีฬาและพัฒนาศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและควรส่งเสริมอาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยวการทำนา”^{๒๔}

สรุปได้ว่า ว่าทัศนคติของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นของอบต.ต่อการจัดทำแผนพัฒนาส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมาก ถือได้ว่าเป็นกลไกในการขับเคลื่อนทางสังคมเพื่อที่จะให้การพัฒนาส่วนท้องถิ่นของ อบต. เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ เพราะทัศนคติหรือการแสดงออกของประชาชนเป็นการสนับสนุนองค์กรส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จากงานวิจัยต่าง ๆ ทำให้ทราบได้ว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถนำไปเป็นแผนพัฒนาตำบลต่อไป

^{๒๔}ธนพร ยิ่งเจริญกิจ, “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๕, ๕๕ หน้า.

๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยมีความสนใจที่นำแนวคิดของรายงานของ คณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา^{๒๔} ที่เกี่ยวกับตัวแปรตาม (Dependent Variables) ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านสุขภาพดี ด้านมีบ้านอาศัย ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านปลูกฝังค่านิยม และด้านร่วมใจพัฒนา มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ ๒.๖ ดังนี้

ภาพประกอบที่ ๒.๔ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๒๔}รายงานของคณะกรรมการ โลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา, “วัฒนธรรมอันหลากหลายของมนุษยชาติ”, อ้างแล้ว, หน้า ๔๐.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๒ เทคนิควิธีกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๓.๑.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓,๔๗๒ คน^๑

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓,๔๗๒ คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง ๓๕๓ คน^๒

^๑กรมการปกครองท้องถิ่น, เอกสารเกี่ยวกับกรมการปกครองท้องถิ่น อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ, พ.ศ.๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

^๒กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๕.

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสำหรับการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับประชากรที่มีจำนวนที่แน่นอน (Finite Population) กล่าวคือประชากรที่ทำ การศึกษามีจำนวนที่สามารถนับได้ ดังนั้นจึงใช้สมการในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของประชาชน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)}$$

สูตร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่า n = $\frac{23,472}{1 + 23,472(0.05)}$

n = ๓๕๓.๒๕

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน ๓๕๓.๒๕ คน เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมมากขึ้นจึงปรับให้เป็น จำนวน ๓๕๓ คนจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sapling) ตามตำบลแล้วนำมาหาอัตราสัดส่วนของประชากร (Proportional to Size) เพื่อหา กลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละตำบล ตามสูตรดังนี้

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

n_i = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล

N_i = จำนวนประชากรแต่ละตำบล

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกตำบล

N = จำนวนประชากรทั้งหมด ๑๑ ตำบล

จากการคำนวณจึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แยกออกเป็นแต่ละหมู่บ้าน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ ๓.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล ในเขตบริการองค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ตำบล	จำนวนประชากร (Ni) ^๒	กลุ่มตัวอย่าง (ni)
ตำบลโคก	๘,๑๗๑	๘,๑๗๑ (๓๕๓)
		๒๓,๔๗๒ = ๑๓๖.๘๐=๑๓๗
ตำบลเสียว	๔,๕๒๒	๔,๕๒๒ (๓๕๓)
		๒๓,๔๗๒ = ๗๕.๗๑=๗๖
ตำบลหนองม้า	๓,๕๖๔	๓,๕๖๔ (๓๕๓)
		๒๓,๔๗๒ = ๕๕.๖๗=๖๐
ตำบลสี่ใหญ่	๓,๘๗๘	๓,๘๗๘ (๓๕๓)
		๒๓,๔๗๒ = ๖๔.๕๓=๖๕
ตำบลอีเซ	๓,๓๓๗	๓,๓๓๗ (๓๕๓)
		๒๓,๔๗๒ = ๕๕.๔๗=๕๕
รวม	๒๓,๔๗๒ (N)	๓๕๓ (n)

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๓ คนแล้ว จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยไม่เจาะจงว่าเป็นใครจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามมีคำตอบให้เลือก โดยสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรี

^๒ กองวิชาการและแผนงาน, รายงานกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ, (ศรีสะเกษ : ม.ป.ท., ๒๕๔๗), หน้า ๑.

สุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านสุขภาพดี ๒) ด้านมีบ้านอาศัย ๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา ๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า ๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน ๕ ระดับ โดยใช้หลักของ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ๕ ระดับ คือ

ระดับคะแนน	๕	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Opened form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยอิสระถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน ๖ ข้อ

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างตามกรอบที่จะศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้ คือ

๓.๔.๑) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบที่จะศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

๓.๔.๒) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับกรอบที่กำหนดไว้

๓.๔.๓) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑) ดร.สาธิต กฤษลักษณ์ การศึกษา ระดับปริญญาเอก ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิตตำแหน่งเลขาธิการนายกเทศมนตรี จังหวัดร้อยเอ็ดผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ และวิทยาการวิจัย

๒) พระครูปลัดทองใบ สุภาโส การศึกษา ศน.ม.(รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ศูนย์การศึกษาศรีสะเกษ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๗.

๓) นายชาญวิทย์ บัวพันธ์ การศึกษา นบ. ศสม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ปลัด อบต. โศด ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา

๓.๔.๔ ปรับปรุงแก้ไข เสนออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ความถูกต้องอีกครั้ง

๓.๔.๕ แบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Consistency : IOC) ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \text{IOC} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\text{IOC} = \frac{\sum X}{N}$ แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
 N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ให้คะแนน +๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์

ให้คะแนน ๐ ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๖๗ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๓๐ ข้อ ใช้ได้ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง ๐.๖๐-๑.๐๐

๓.๔.๖ นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ไม่ใช่ประชากรในเขตพื้นที่ จำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้^๕

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{K-1} \left(\frac{1-s^2_1}{s^2_x} \right)$$

เมื่อ k = จำนวนข้อสอบทั้งหมด

s^2_1 = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๕

๓.๔.๗ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

^๕ กัลยา วาณิชบัญชา, สถิติสำหรับการวิจัย, อ้างแล้ว, หน้า ๓๕.

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนผู้ที่มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑) นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย นำเรียนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) นำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๓๕๓ ชุด ด้วยตัวเอง และได้รับแบบสอบถามกลับ จำนวน ๓๕๓ ชุด

๓) ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๖.๑ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

๓.๖.๒ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

๓.๖.๓ นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านสุขภาพดี ๒) ด้านมีบ้านอาศัย ๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา ๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า ๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา ที่มีความแตกต่างในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม รายด้าน และเป็นรายข้อ แล้วแปลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ของชูศรี วงศ์รัตน์^๖ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test คือ ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๒ กลุ่ม และค่าความแปรปรวนสองทาง One-Way-ANOVA คือ ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๓ กลุ่มขึ้นไป

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ แล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็นนำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำมาเสนอแบบบรรยาย

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๗.๑ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้แก่

- ๑) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)
- ๒) ค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์สหสัมพันธ์ รายข้อ (Item Total Correlation)
- ๓) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แบบแอลฟา (Alpha Coefficient)

๓.๗.๒ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

- ๑) ความถี่ (Frequency)
- ๒) ร้อยละ (Percentage)
- ๓) เฉลี่ย (Mean)
- ๔) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

^๖ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

๓.๗.๓ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑) ทดสอบสมมติฐาน (t-test) (Independent Deviation)

๒) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หรือ (F-test)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑) การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามแต่ละข้อ

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

๒) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๑

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๓) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๒

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

^๑นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๒สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๖), หน้า ๕๕.

๔) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๕

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

๕) ทดสอบสมมติฐาน (t-test)^๖

$$t = \frac{\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t-test)

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๖) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หรือ (F-test)^๗

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^๕ ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

^๖ นิภา เมธราชวิชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๘.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๐.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน รวม ๒๓,๔๗๒ โดยการทำการสุ่มตัวอย่าง อย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยเทียบตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๕๓ คน ใช้วิธีการสุ่มแบบ อย่างง่ายด้วยการแจกแบบสอบถามโดย บังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มา ดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อ คำนวณ หาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับ ขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๒ กลุ่ม
F	แทน	ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๓ กลุ่มขึ้นไป
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๔.๑-๔.๔

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๕๕	๓๕.๔๔
หญิง	๒๓๘	๖๐.๕๕
รวม	๓๙๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๕ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๔

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๒๘.๗๕
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓๙.๑๘
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓๒.๐๗
รวม	๓๙๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๓๑-๕๐ ปี จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑๘ รองลงมา อายุ ๕๑ ปีขึ้นไปจำนวน ๑๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๗ และอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี ลงมาจำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๕

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓๔.๓๕
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓๖.๘๕
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๒๘.๗๖
รวม	๓๙๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๕ รองลงมา ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๕ และระดับศึกษาอนุปริญญาขึ้นไป มีจำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๖

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	๑๑๕	๒๙.๒๖
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๒๕.๑๕
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๒๓.๖๖
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๐	๒๐.๘๕
รวม	๓๙๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๖ รองลงมา อาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๕ อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัวมีจำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๖ และอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๕

ตอนที่ ๒ ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนา
คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๔.๕-๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท
การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๖ ด้าน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ด้านสุขภาพดี	๓.๑๘	๐.๒๕	ปานกลาง
๒	ด้านมีบ้านอาศัย	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง
๓	ด้านฝึกฝนการศึกษา	๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง
๔	ด้านรายได้ก้าวหน้า	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง
๕	ด้านปลูกฝังค่านิยม	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง
๖	ด้านร่วมใจพัฒนา	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง
	รวม	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหกข้อ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ
ด้านสุขภาพดี ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านมีบ้านอาศัย ด้านร่วมใจพัฒนา ด้านปลูกฝังค่านิยม ด้านฝึกฝ
การศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านสุขภาพดี	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี	๓.๒๐	๐.๒๗	ปานกลาง
๒	ช่วยเหลืออายุ ๖ – ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ	๓.๒๑	๐.๓๐	ปานกลาง
๓	ให้การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อเป็นอย่างดี	๓.๑๕	๐.๒๘	ปานกลาง
๔	ช่วยรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่ สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	๓.๑๗	๐.๒๕	ปานกลาง
๕	ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	๓.๑๔	๐.๓๒	ปานกลาง
รวม		๓.๑๘	๐.๒๕	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ องค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ช่วยเด็กอายุ ๖-๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคครบ รองลงมาคือ ได้รับการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านมีบ้านอาศัย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภคเพียงพอตลอดปี	๓.๑๑	๐.๓๓	ปานกลาง
๒	ให้ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ	๓.๐๔	๐.๓๔	ปานกลาง
๓	ช่วยครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียงความสั่นสะเทือนฝุ่นละอองกลิ่นเหม็นหรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะและสารพิษ	๓.๐๖	๐.๓๐	ปานกลาง
๔	ช่วยครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง	๓.๐๘	๐.๓๒	ปานกลาง
๕	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๓.๐๓	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม		๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภคเพียงพอตลอดปี รองลงมา คือ ช่วยครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านฝึกฝนการศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม	๓.๐๕	๐.๓๖	ปานกลาง
๒	ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	๓.๐๗	๐.๓๔	ปานกลาง
๓	ส่งเสริมเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๓.๐๔	๐.๓๔	ปานกลาง
๔	ส่งเสริมเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	๓.๐๓	๐.๓๓	ปานกลาง
๕	ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี	๒.๕๘	๐.๓๕	ปานกลาง
รวม		๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รองลงมา คือ ส่งเสริมเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านรายได้ก้าวหน้า โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านรายได้ก้าวหน้า	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ส่งเสริมคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี	๓.๑๕	๐.๓๐	ปานกลาง
๒	ส่งเสริมครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	๓.๑๔	๐.๒๕	ปานกลาง
๓	ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว	๓.๒๒	๐.๒๘	ปานกลาง
๔	ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์	๓.๒๐	๐.๒๕	ปานกลาง
๕	ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	๓.๑๓	๐.๒๖	ปานกลาง
รวม		๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว รองลงมา คือ ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านปลูกฝังค่านิยม	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ส่งเสริมการสงเคราะห์ให้บริจาคแก่คนจน	๓.๐๘	๐.๓๒	ปานกลาง
๒	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	๓.๐๓	๐.๓๑	ปานกลาง
๓	ส่งเสริมคนอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไปทุกคนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา	๓.๐๔	๐.๓๓	ปานกลาง
๔	ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า	๓.๐๖	๐.๓๐	ปานกลาง
๕	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา	๓.๐๐	๐.๒๕	ปานกลาง
รวม		๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า รองลงมา คือ ส่งเสริมการสงเคราะห์ให้บริจาคแก่คนจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท
การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านร่วมใจพัฒนา	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ช่วยคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๐๘	๐.๒๘	ปานกลาง
๒	ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	๓.๑๐	๐.๓๓	ปานกลาง
๓	ส่งเสริมครัวเรือนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	๓.๐๕	๐.๓๒	ปานกลาง
๔	สนับสนุนผู้มีสิทธิไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๓.๐๑	๐.๓๐	ปานกลาง
๕	สนับสนุนสังคมสงเคราะห์ต่อความยากจน	๓.๐๔	๐.๒๖	ปานกลาง
รวม		๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง

(n=๓๕๓)

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนาโดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก
สุด คือ ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น
รองลงมา คือ ช่วยคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สนับสนุนผู้มีสิทธิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ตอนที่ ๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๔.๑๒-๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๑	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๐๗	๐.๒๕	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๑	๐.๐๒	๐.๑๖
หญิง	๒๓๘	๓.๐๗	๐.๒๕		

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๑๕	๐.๓๐	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๖	๐.๒๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๑๕	๐.๓๐		
หญิง	๒๓๘	๓.๑๗	๐.๒๘	๐.๑๕	๐.๕๓

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๐๘	๐.๓๓	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๐๔	๐.๓๔	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๐๘	๐.๓๓	๐.๒๕	๐.๘๓
หญิง	๒๓๘	๓.๐๔	๐.๓๔		

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๖	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๐๒	๐.๓๔	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๖	๐.๔๑	๐.๖๒
หญิง	๒๓๘	๓.๐๒	๐.๓๔		

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๑๘	๐.๒๕	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๑๖	๐.๒๘	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๑๘	๐.๒๕		
หญิง	๒๓๘	๓.๑๖	๐.๒๘	๐.๓๔	๐.๖๗

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลุกฝังค่านิยม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๐๖	๐.๓๓	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๐๔	๐.๒๕	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลุกฝังค่านิยมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลุกฝังค่านิยม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๐๖	๐.๓๓		
หญิง	๒๓๘	๓.๐๔	๐.๒๕	๐.๑๕	๐.๕๓

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลุกฝังค่านิยม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๒	ปานกลาง
หญิง	๒๓๘	๓.๐๖	๐.๒๕	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	๑๕๕	๓.๐๕	๐.๓๒		
หญิง	๒๓๘	๓.๐๖	๐.๒๕	๐.๒๒	๐.๘๔

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๑๑	๐.๓๑	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๐๖	๐.๒๙	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามอายุ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๖.๘๒	๒	๓.๔๑	๐.๓๖	๐.๖๕
ภายในกลุ่ม	๓๗.๐๕	๓๘๐	๙.๓๓		
รวม	๔๓.๘๗	๓๘๒			

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๑๘	๐.๓๑	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๒๐	๐.๒๕	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๘	๐.๒๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๖	๒	๘.๐๕		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๓	๓๙๐	๐.๓๑	๐.๒๖	๐.๗๗
รวม	๑๒๓.๘๙	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๐๕	๐.๓๔	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๐๖	๐.๓๔	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๐๘	๐.๓๓	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๗	๒	๐.๒๘		
ภายในกลุ่ม	๔๖.๑๑	๓๙๐	๐.๑๑	๐.๑๑	๐.๘๕
รวม	๔๖.๖๘	๓๙๒	๓๕๕		

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๐๖	๐.๓๕	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๐๓	๐.๓๕	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๐๒	๐.๓๔	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๑	๒	๕.๖๒		
ภายในกลุ่ม	๑๑๕.๕๔	๓๙๐	๐.๓๐	๐.๑๘	๐.๘๓
รวม	๑๑๓.๐๕	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๑๖	๐.๒๔	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๑๕	๐.๒๑	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๑๕	๐.๒๓	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๘	๒	๑.๘๙		
ภายในกลุ่ม	๔๓.๖๗	๓๙๐	๐.๑๑	๐.๑๒	๐.๘๔
รวม	๔๗.๔๕	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๓๕ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๐๒	๐.๓๐	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๐๕	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๖	๒	๘.๐๘	๐.๒๖	๐.๗๗
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๓	๓๙๐	๐.๓๑		
รวม	๑๒๓.๘๙	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๓	๓.๐๘	๐.๓๑	ปานกลาง
๓๑-๕๐ ปี	๑๕๔	๓.๐๓	๐.๒๕	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๒๖	๓.๐๖	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๖	๒	๘.๑๓		
ภายในกลุ่ม	๑๒๒.๘๔	๓๙๐	๐.๓๐	๐.๒๖	๐.๗๖
รวม	๑๒๓.๐๐	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๐๗	๐.๓๐	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๐๕	๐.๓๑	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๑๐	๐.๒๕	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๒	๒	๖.๐๔		
ภายในกลุ่ม	๓๗.๐๐	๓๕๐	๕.๓๒	๐.๖๔	๐.๕๒
รวม	๓๗.๑๒	๓๕๒			

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๑๗	๐.๓๑	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๒๐	๐.๓๐	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๑๕	๐.๒๘	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๘	๐.๒๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๘	๒	๙.๓๖		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๑	๓๙๐	๐.๓๑	๐.๓๐	๐.๗๔
รวม	๑๒๓.๘๙	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๐๔	๐.๓๓	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๐๗	๐.๓๔	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๐๖	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีบ้านอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๕.๒๗	๒	๔.๖๓		
ภายในกลุ่ม	๔๖.๐๕	๓๙๐	๐.๑๑	๐.๔๐	๐.๖๗
รวม	๕๕.๓๒	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีบ้านอาศัย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๐๒	๐.๓๓	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๐๓	๐.๓๕	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๐๔	๐.๓๔	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๑	๒	๑.๒๕	๐.๐๔	๐.๕๕
ภายในกลุ่ม	๑๑๓.๐๒	๓๙๐	๐.๓๐		
รวม	๑๑๕.๕๓	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๑๖	๐.๒๕	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๑๕	๐.๓๐	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๕	๒	๐.๒๗	๔.๔๓	๐.๑๑
ภายในกลุ่ม	๔๒.๗๖	๓๘๐	๐.๑๑		
รวม	๔๓.๓๑	๓๘๒			

จากตารางที่ ๔.๔๙ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๐๔	๐.๒๕	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๐๓	๐.๓๑	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๐๖	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๘	๒	๕.๓๖		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๑	๓๙๐	๐.๓๑	๐.๓๐	๐.๗๔
รวม	๑๒๓.๘๙	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๓๕	๓.๐๓	๐.๓๑	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	๑๔๕	๓.๐๔	๐.๒๕	ปานกลาง
อนุปริญญาขึ้นไป	๑๑๓	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	๓๙๓	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๔	๒	๐.๑๒		
ภายในกลุ่ม	๑๒๒.๗๖	๓๙๐	๐.๓๐	๐.๓๕	๐.๖๗
รวม	๑๒๓.๐๐	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๑๕	๓.๐๕	๐.๓๑	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๐๘	๐.๒๕	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๐๖	๐.๒๘	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๑๒	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๑๓	๓.๐๘	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.๑๕	๓	๖.๖๔		
ภายในกลุ่ม	๓๖.๕๒	๓๕๒	๕.๓๒	๐.๗๑	๐.๕๔
รวม	๓๖.๖๗	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรวม	๑๑๕	๓.๑๕	๐.๓๒	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๑๕	๐.๒๘	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๑๓	๐.๒๕	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๑๘	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	๓๕๓	๓.๑๘	๐.๒๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๐	๓	๓.๓๖		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๕	๓๕๒	๐.๓๑	๐.๑๐	๐.๕๕
รวม	๑๒๓.๘๕	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๕๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรวม	๑๑๕	๓.๐๔	๐.๓๓	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๐๕	๐.๓๒	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๐๗	๐.๒๖	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๐๘	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๐๙	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๘ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๐	๓	๐.๒๖		
ภายในกลุ่ม	๔๕.๓๔	๓๕๒	๐.๑๑	๒.๓๓๒	๐.๐๗
รวม	๔๖.๑๔	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๕๙ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรกรรม	๑๑๕	๓.๐๔	๐.๓๕	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๐๖	๐.๓๒	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๐๒	๐.๓๕	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๐๓	๐.๓๓	ปานกลาง
รวม	๓๑๓	๓.๐๓	๐.๓๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๐ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๖	๓	๐.๑๒	๐.๔๐	๐.๗๕
ภายในกลุ่ม	๑๑๕.๖๘	๓๑๒	๐.๓๐		
รวม	๑๑๖.๐๔	๓๑๕			

จากตารางที่ ๔.๖๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๑๕	๓.๑๗	๐.๓๔	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๑๖	๐.๒๗	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๑๖	๐.๒๕	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๗๖	๓.๑๕	๐.๒๖	ปานกลาง
รวม	๓๕๓	๓.๑๗	๐.๒๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๒ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๑	๓	๐.๑๓	๑.๒๔	๐.๒๕
ภายในกลุ่ม	๔๓.๓๐	๓๕๒	๐.๑๐		
รวม	๔๓.๗๑	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๖๓ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรวม	๑๑๕	๓.๐๕	๐.๒๕	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๐๔	๐.๓๒	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๐๓	๐.๒๘	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๐๖	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๑๓	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๔ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๐	๓	๐.๐๓		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๕	๓๑๒	๐.๓๑	๐.๐๕	๐.๕๕
รวม	๑๒๓.๘๕	๓๑๕			

จากตารางที่ ๔.๖๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๑๕	๓.๐๖	๐.๒๘	ปานกลาง
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๕๕	๓.๐๗	๐.๒๕	ปานกลาง
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	๕๓	๓.๐๓	๐.๓๒	ปานกลาง
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๘๖	๓.๐๔	๐.๓๑	ปานกลาง
รวม	๓๐๙	๓.๐๕	๐.๓๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๖ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๐	๓	๐.๐๓		
ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๐๐	๓๕๒	๐.๓๑	๐.๐๕	๐.๕๑
รวม	๑๒๓.๑๐	๓๕๕			

จากตารางที่ ๔.๖๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๔.๖๘-๗๓

ตารางที่ ๔.๖๘ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑) ด้านสุขภาพดี	
๑.๑) ควรจัดถังขยะวางตามสถานที่ต่าง ๆ และให้มีเจ้าหน้าที่คอยเข้าไปทำความสะอาดตามท้องถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	๑๗
๑.๒) ควรจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ในการตรวจรักษาสุขภาพประจำปีของทุกปี	๑๔

จากตารางที่ ๔.๖๘ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ คือ ควรจัดถังขยะวางตามสถานที่ต่าง ๆ และให้มีเจ้าหน้าที่คอยเข้าไปทำความสะอาดตามท้องถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และควรจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ในการตรวจรักษาสุขภาพประจำปีของทุกปี

ตารางที่ ๔.๖๙ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๒) ด้านมีบ้านอาศัย	
๒.๑) ควรรณรงค์การเก็บขยะตามหมู่บ้าน และจัดงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในพัฒนาหมู่บ้านอย่างเพียงพอ	๑๓
๒.๓) ควรจัดสรรน้ำดื่มสะอาด ให้ประชาชนได้บริโภคตลอดปีในแต่ละครัวเรือนอย่างเพียงพอ	๑๐

จากตารางที่ ๔.๖๕ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา คือ ควรควรรณรงค์การเก็บขยะตามหมู่บ้าน และจัดงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในพัฒนาหมู่บ้านอย่างเพียงพอ และควรจัดสรรน้ำดื่มสะอาด ให้ประชาชนได้บริโภคตลอดปีในแต่ละครัวเรือนอย่างเพียงพอ

ตารางที่ ๔.๗๐ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา	
๓.๑) ควรพัฒนาการศึกษาโดยการตั้งทุนทางการศึกษาให้กับผู้ที่ยังไม่โอกาสในการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่	๑๒
๓.๑) ควรพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุตั้ง ๑๒ ปี โดยการตั้งงบประมาณ สนับสนุนค่าเลี้ยงดู และส่งเสริมสนับสนุนค่าอาหารสำหรับศูนย์เด็กเล็ก ให้มากกว่าที่เป็นอยู่	๘

จากตารางที่ ๔.๗๐ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน คือ ควรพัฒนาการศึกษาโดยการตั้งทุนทางการศึกษาให้กับผู้ที่ยังไม่โอกาสในการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่และควรพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุตั้ง ๑๒ ปี โดยการตั้งงบประมาณ สนับสนุนค่าเลี้ยงดู และส่งเสริมสนับสนุนค่าอาหารสำหรับศูนย์เด็กเล็ก ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ตารางที่ ๔.๗๑ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า	
๔.๑) ควรพัฒนาสร้างกลุ่มอาชีพให้กับประชาชน โดยการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะทางในการเข้าไปดูแลปัญหาและความต้องการของประชาชน	๓๔
๔.๒) ควรพัฒนาอาชีพ โดยการจัดตั้งกองทุนในการส่งเสริมอาชีพ	๓๑

จากตารางที่ ๔.๗๑ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ควรพัฒนาสร้างกลุ่มอาชีพให้กับประชาชน โดยการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะทางในการเข้าไปดูแลปัญหาและความต้องการของประชาชน และควรพัฒนาอาชีพ โดยการจัดตั้งกองทุนในการส่งเสริมอาชีพ

ตารางที่ ๔.๗๒ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม	
๕.๑) ควรพัฒนาปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง โดยให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงปัญหาของสิ่งเสพติด และรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน	๒๕
๕.๒) ควรพัฒนาการห่างไกลยาเสพติด โดยการสนับสนุนการเล่นกีฬา หรือหาอาชีพในการประกอบอาชีพ	๑๕

จากตารางที่ ๔.๗๒ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการบริการอย่างก้าวหน้า ดังนี้ คือ ควรพัฒนาปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง โดยให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงปัญหาของสิ่งเสพติด และรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และควรพัฒนาการห่างไกลยาเสพติด โดยการสนับสนุนการเล่นกีฬา หรือหาอาชีพในการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๔.๗๓ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
<p>๖) ด้านร่วมใจพัฒนา</p> <p>๖.๑) ควรพัฒนาการมีส่วนร่วม โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่</p> <p>๖.๒) ควรพัฒนาให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนในการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องต่าง ๆ</p>	<p>๑๑</p> <p>๕</p>

จากตารางที่ ๔.๗๓ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการบริการอย่างก้าวหน้า ดังนี้ คือ ควรพัฒนาการมีส่วนร่วม โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และควรพัฒนาให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนในการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓,๔๗๒ คน ได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิดใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่มในเรื่องเพศ และ F-test (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และนำเสนอในรูปตารางตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ สรุปผลได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๕ มีอายุ ๓๑-๕๐ ปี จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๘ มีระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๘ และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๖

๕.๑.๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสุขภาพดี ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านมีบ้านอาศัย ด้านร่วมใจพัฒนา ด้านปลูกฝังค่านิยม ด้านฝึกฝนการศึกษา

๑) ด้านสุขภาพดี

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยเด็กอายุ ๖-๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกัน โรคคราบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

๒) ด้านมีบ้านอาศัย

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภคเพียงพอตลอดปี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการ

พัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ – ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๕ ปี

๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง

๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า รongลงมา คือ ส่งเสริมการสงเคราะห์ให้บริจาคแก่คนจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา

๖) ด้านร่วมใจพัฒนา

พบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สนับสนุนผู้มีสิทธิได้ไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยเรียงตามรายด้าน ดังนี้

๑) ด้านสุขภาพดี

๑.๑) ควรจัดตั้งขยะวางตามสถานที่ต่าง ๆ และให้มีเจ้าหน้าที่คอยเข้าไปทำความสะอาดตามท้องถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๑.๒) ควรจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ในการตรวจรักษาสุขภาพประจำปีของทุกปี

๒) ด้านมีบ้านอาศัย

๒.๑) ควรรณรงค์การเก็บขยะตามหมู่บ้าน และจัดงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในพัฒนาหมู่บ้านอย่างเพียงพอ

๒.๓) ควรจัดสรรน้ำดื่มสะอาด ให้ประชาชนได้บริโภคตลอดปีในแต่ละครัวเรือนอย่างเพียงพอ

๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา

๓.๑) ควรพัฒนาการศึกษาโดยการตั้งทุนทางการศึกษาให้กับผู้ที่ยังไม่โอกาสในการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๓.๑) ควรพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุตั้ง ๑๒ ปี โดยการตั้งงบประมาณ สนับสนุนค่าเลี้ยงดู และส่งเสริมสนับสนุนค่าอาหารสำหรับศูนย์เด็กเล็ก ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า

๔.๑) ควรพัฒนาสร้างกลุ่มอาชีพให้กับประชาชน โดยการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะทาง ในการเข้าไปดูแลปัญหาและความต้องการของประชาชน

๔.๒) ควรพัฒนาอาชีพ โดยการจัดตั้งกองทุนในการส่งเสริมอาชีพ

๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม

๕.๑) ควรพัฒนาปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง โดยให้มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้ เข้าใจถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อม และรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน

๕.๒) ควรพัฒนาการห่างไกลยาเสพติด โดยการสนับสนุนการเล่นกีฬา หรือหา อาชีพในการประกอบอาชีพ

๖) ด้านร่วมใจพัฒนา

๖.๑) ควรพัฒนาการมีส่วนร่วม โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๖.๒) ควรพัฒนาให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนในการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ในเรื่องต่าง ๆ

๕.๒ อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ใน ๖ ด้าน คือ ด้านสุขภาพดี ด้านมีบ้านอาศัย ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านปลูกฝังค่านิยม ด้านร่วมใจพัฒนา ผู้วิจัยเห็นผล การวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๕.๒.๑ การวิเคราะห์ที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ที่ เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่า บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีบทบาทการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง แต่อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจจะยังไม่มีประสบการณ์ หรือ อาจจะยังไม่เข้าใจต่อสภาพปัญหาของประชาชน จึงทำให้เกิดความล่าช้าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อาจจะด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ สุชาติ ชุมแก้ว ทำการศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ผลของการศึกษา พบว่าบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฎญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาตุน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาตุน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพดี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนอาจเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนได้ดีอยู่ในระดับหนึ่ง โดยองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงไปคอยรับใช้ในการตรวจรักษาดูแลสุขภาพประจำปี อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนได้รับสุขภาพดีอาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายด้านนี้สูงกว่าทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฎญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านฝึกฝนการศึกษา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนอาจเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีบทบาทการสนับสนุนทุนทางการศึกษาน้อยเกินไป เพราะประชาชนส่วนมากเห็นว่าการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตที่ยั่งยืนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ประชาชนมีความคิดต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายด้านนี้ต่ำกว่าทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพร ยิ่งเจริญกิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า “ความ

คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัด เชียงใหม่ ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านสุขภาพดี ๒) ด้านมีบ้านอาศัย ๓) ด้าน ฝึกฝนการศึกษา ๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า ๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา พบว่า

๑) ด้านสุขภาพดี ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยเด็กอายุ ๖-๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกัน โรคครบ ซึ่งมีค่า แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับ ประชาชนได้เป็นอย่างดีในระดับหนึ่ง ซึ่งได้มีการจัดไว้ตามแผนพัฒนาประจำปีโดยได้กำหนดให้ หน่วยสาธารณสุขได้ออกแนวนโยบายในการให้แม่ที่มีบุตร อยู่ในระหว่างช่วงอายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้ เข้าไปรับการฉีดวัคซีนในการป้องกันโรคต่าง ๆ เป็นประจำปีทุกครั้ง ซึ่งทำให้ประชาชนได้เห็นถึง ความเอาใจใส่ต่อประชาชนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ประชาชนมีความคิดต่อบทบาทการพัฒนา คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายข้อนี้สูง กว่าข้ออื่น ๆ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยคนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่ง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อาจจะยังไม่คำนึงเห็นความสำคัญต่อการเข้าไปดูแลเพื่อรักษาคน ที่มี อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป อาจจะเนื่องยังไม่มีการจัดเข้าไปไว้ในแผนพัฒนา จึงทำให้ไม่มีงบประมาณเข้าไป ในการพัฒนาในเรื่องนี้ อาจจะด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนา คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายข้อนี้ต่ำ กว่าทุกข้อในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มี ต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรี สะเกษ ด้านสุขภาพดี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ ณัฐญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ด้านพัฒนาการสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง

๒) ด้านมีบ้านอาศัย พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย โดยรวม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญต่อประชาชนได้คืออยู่ในระดับหนึ่ง โดยมีจัดไว้ตามแผนพัฒนาด้วยการจัดงบประมาณไว้สำหรับหมู่บ้านที่ได้มีการเขียนแผนพัฒนาขึ้นมาขอไว้ และได้จัดสรรงบประมาณลงไปใช้ในการทำน้ำประปาใช้สำหรับอุปโภคบริโภคได้ และให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับน้ำที่สะอาดเมื่อประชาชนได้เข้ามาขอได้คืออยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งทั้งนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดน้ำที่สะอาดไปตามที่ทาง โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้งองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการบริจคน้ำดื่มให้กับประชาชนนำไปใช้บริโภค จึงทำให้ประชาชนมีความคิดต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายข้อนี้สูงกว่าข้ออื่น ๆ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัยด้วยจัดให้มีหน่วยงาน อพพร.เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยตามจุดต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยง โดยเฉพาะในวันสำคัญ หรือตามสถานที่ที่ได้มีการร้องขอให้เข้าไปช่วยเหลือในการดูแลงานต่าง ๆ ซึ่งหน่วยได้มีการเข้าไปดูแลได้เป็นอย่างดี แต่การดูแลอาจจะยังมีข้อบ่งพร่องบางประการ เช่น บางงานที่เข้าไปรักษาความปลอดภัย อาจจะยังขาดบุคลากรในการเข้าไปรับผิดชอบ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายข้อนี้ต่ำกว่าทุกข้อในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยรวม พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับปานกลาง

๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่า การส่งเสริมต่อสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับหนึ่งซึ่งได้มีการจัดงบประมาณเข้าไปดู โดยนำงบประมาณไปใช้ในการช่วยเสริมกลุ่มสตรีให้มีรายได้ในการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ส่วนเยาวชนได้มีการส่งเสริมในเรื่องของการกีฬาให้มีการเล่นกีฬาตามประเพณีเพื่อต่อต้านการติดยาเสพติด มีการรณรงค์การออกกำลังกายด้วยการจัดงบประมาณในการนำไปซื้อเครื่องอุปกรณ์การกีฬามอบไปตามแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้เยาวชนได้ออกกำลังกายและห่างไกลยาเสพติด ส่วนผู้สูงอายุและผู้พิการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการจัดงบประมาณในแต่ละเดือนซึ่งเป็นงบประมาณจากรัฐบาลมอบให้ไปใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพร่างกาย หรือไปใช้จ่ายให้เรื่องได้เป็นอย่างดี อาจจะช่วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายข้อนี้สูงกว่าทุกข้อ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี ได้รับความศึกษาภาคบังคับ ๕ ปี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก และมีการสนับสนุนงบประมาณเข้าไปดูแลในเรื่องของความเป็นอยู่ของเด็กได้ดีอยู่ในระดับหนึ่ง แต่การส่งเสริมกิจกรรมในงบประมาณสำหรับนักเรียนที่ยากจนยังไม่มี เพราะเมื่อเด็กไม่มีทุนในการศึกษา ซึ่งเกิดจากพ่อแม่ลำบากในการส่งเรียนจึงทำให้เด็กไม่มาเรียน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล อาจจะยังไม่มียกในด้านนี้เข้าไปดูแล ในการส่งเสริมทุนการศึกษาให้เด็ก ซึ่งบางครั้งเด็กที่เรียนดีแต่มีทุนก็ไม่มีกำลังในการที่จะศึกษาต่อจึงทำให้เด็กด้อยโอกาส อาจจะช่วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายข้อนี้ต่ำกว่าทุกข้อในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ชุมแก้ว ทำการศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ผลของการศึกษาพบว่า “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการศึกษาศาสนาและ

วัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนพร ยิ่งเจริญกิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแมร์ริน อำเภอแมร์ริน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแมร์ริน อำเภอแมร์ริน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดให้มีกลุ่มอาชีพด้วยการตั้งงบประมาณในการเข้าไปช่วยในการใช้จ่ายตามโครงการที่ได้มีการร้องขอ โดยองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มกองทุนกู้ยืม เพื่อใช้เป็นงบประมาณรองรับการสนับสนุนส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนที่สนใจในการเขียนโครงการเข้ามาเพื่อขอขบประมาณ ซึ่งทำให้ประชาชนได้เห็นถึงความเอาใจใส่ได้เป็นอย่างดี อาจจะด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายชื่อนี้สูงกว่าทุกข้อ แต่มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง มีซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการพัฒนาให้ประชาชน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอตามพระราชดำริ ด้วยการจัดงบประมาณ โดยให้ประชาชนได้เขียนโครงการขึ้นมาของงบประมาณไปใช้ในการทำพื้นเศรษฐกิจพอ แต่ด้วยเหตุผลในปัจจุบันซึ่งมีการพัฒนาอุตสาหกรรมซึ่งมีการเจริญเติบโตมากกว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้การรณรงค์ในการส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงไม่เป็นผลเท่าที่ควร และอีกส่วนหนึ่งประชาชนเองยังไม่เห็นถึงคุณค่าของการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อาจจะยังไม่มีแผนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจอย่างแท้จริง จึงทำให้การสนับสนุนหลักเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นไปอย่างล่าช้า และยังไม่เป็นผลในแนวทางปฏิบัติได้ อาจจะด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายชื่อนี้ต่ำกว่าทุกข้อในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาคุณภาพการวิจัยโดยรวม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนได้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีความเอาใจใส่และให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้าได้ค้ำอยู่บ้าง โดยองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์งดเลิกการดื่มสุราตามงานที่เป็นประเพณี หรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ในงานพิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านพระพุทธศาสนา หรือตามวัด ซึ่งเป็นสถานที่ศักดิ์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการจัดงบประมาณให้มีการอบรมร่วมกับ กรมการศาสนา และสสร.และกรมการมหาดไทย โดยการจัดอบรมผู้นำแต่ละหมู่บ้านให้ช่วยเหลือในการรณรงค์ในการห้ามหรือดื่มสุราร่วมกัน ซึ่งทำให้เห็นถึงองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีความเอาใจใส่ต่อคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี อาจจะช่วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความเห็นบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในรายข้อนี้สูงกว่าทุกข้อ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการป้องกันการเกิด โรคต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากการดื่มสุรา องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุข ในการช่วยส่งเสริมในการรณรงค์ให้ครัวเรือนไม่ติดสุรา แต่การรณรงค์อาจจะเป็นผลเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรณรงค์อาจจะไม่ต่อเนื่องและไม่คอยเอาจริงจึงมักนัย จึงทำให้ประชาชนเห็นว่าบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่คอยให้ความสำคัญเท่าที่ควร จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ในรายชื่อนี้ต่ำกว่าทุกข้อ ในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยรวมพบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง

๖) ด้านร่วมใจพัฒนา พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการสนับสนุนกลุ่มครัวเรือนให้มีการแสดงออกในการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้เป็นอย่างดี โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองโดยเสนอแนวความคิด หรือความต้องการในการพัฒนาในเรื่องของการประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยให้ประชาชนจัดทำเป็นแผนพัฒนาส่งไปยังหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อของบประมาณในการนำมาพัฒนาาร่วมกัน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ได้คืออยู่ในระดับหนึ่ง จึงให้ประชาชนได้เห็นถึงบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายชื่อนี้สูงกว่าทุกข้อ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนคนมีสิทธิ์ได้ไปใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้การมีกรรมรงค์ในการสนับสนุนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งน้อยเกินไป จึงทำให้ประชาชนมีความคิดต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในรายชื่อนี้ต่ำกว่าทุกข้อ ในด้านเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยรวมพบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มณีจักร ได้วิจัยเรื่องความคิดของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง

๕.๒.๒ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑) เพศ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกันสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่ ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงก็ตาม มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับว่าจะเป็นเพศไหน แต่ขึ้นอยู่กับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ถือว่าเป็นตัวแทนที่ประชาชนได้เลือกเข้าไป เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชน และรับทราบความเดือดร้อนของประชาชนจริง และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนได้ ดังนั้น เพศ จึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งไม่ว่าเพศชายทั้งเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

๒) อายุ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกันสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชน ไม่ว่าจะมียุเท่าไรก็ตาม มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับอายุ แต่ขึ้นอยู่กับผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้เข้าถึงประชาชน รับทราบ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ความเดือดร้อนของประชาชนได้จริง จึงทำให้ประชาชนมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้น อายุจึงไม่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งไม่

ว่าช่วงอายุใด ต่างมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพร ยิ่งเจริญกิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแมร์ริน อำเภอแมร์ริน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการเปรียบเทียบพบว่า “ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแมร์ริน อำเภอแมร์ริน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

๓) ระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชน ไม่ว่าจะมึระดับการศึกษาเท่าไรก็ตาม มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับมีระดับการศึกษาใด แต่ขึ้นอยู่กับมีผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้เข้าถึงประชาชน รับทราบ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ความเดือดร้อนของประชาชนได้จริง จึงทำให้ประชาชนมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้น ระดับการศึกษาจึงไม่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งไม่ว่าช่วงอายุใด ต่างมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านไช้ จังหวัดลำพูนผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านไช้ จังหวัดลำพูน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

๔) อาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชน ไม่ว่าจะมึอาชีพเท่าไรก็ตาม มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับมีอาชีพใด แต่ขึ้นอยู่กับมีผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้เข้าถึงประชาชน รับทราบ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ความเดือดร้อนของประชาชนได้จริง จึงทำให้ประชาชนมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้น

อาชีพจึงไม่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งไม่ว่าช่วงอาชีพใด ต่างมีบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌัฐญา เจริญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบจากผลการวิจัยทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านสุขภาพดี ด้านมีบ้านอาศัย ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านปลูกฝังค่านิยม และด้านร่วมใจพัฒนา เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และให้ประชาชนมีคิดเห็นให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข ต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งหกด้าน คือ ด้านสุขภาพดีด้านมีบ้านอาศัย ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านรายได้ก้าวหน้า ด้านปลูกฝังค่านิยม และด้านร่วมใจพัฒนา เพื่อให้ประชาชนได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการรักษาวินัยจราจรของสถานีตำรวจภูธรห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ เป็นรายด้าน พบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพดี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข

และยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตดูแลประชาชน ด้วยการจัดตั้งงบประมาณ หรือจัดหน่วยอาสา เข้าไปดูแลสุขภาพ ให้ประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านฝึกฝนการศึกษา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุง แก้ไขและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตดูแลประชาชน ด้วยการสนับสนุนจัดตั้งงบประมาณ ให้มากกว่า เพื่อใช้ในการสนับสนุนผู้ที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง ๖ ด้าน คือ คือ ๑)ด้านสุขภาพดี ๒) ด้านมีบ้านอาศัย ๓)ด้าน ฝึกฝนการศึกษา ๔)ด้านรายได้ก้าวหน้า ๕)ด้านปลูกฝังค่านิยม ๖) ด้านร่วมใจพัฒนา พบว่า

๑) ด้านสุขภาพดี

จากผลการวิจัยที่พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพดี โดยรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตดูแลประชาชน ด้วยการจัดตั้งงบประมาณ หรือจัดหน่วยอาสาเข้าไป ดูแลสุขภาพ ให้ประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการ พัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ใน ระดับมากและมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยเด็กอายุ ๖-๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคครบ ซึ่งมีค่า แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข จัดให้มีการจัดสรรงบให้ที่แม่ที่มีบุตร อยู่ในระหว่างช่วง อายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้เข้าไปรับการฉีดวัคซีนในการป้องกันโรคต่าง ๆ เป็นประจำปีทุกครั้ง หรือจัดให้มี แพทย์หน่วยอาสาลงพื้นที่เข้าไปให้บริการ เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นให้อยู่ในระดับมาก และ มากที่สุดต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่ง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข จัดงบประมาณจัดให้มีแพทย์อาสาลงพื้นที่เพื่อตรวจรักษาผู้ ที่มี อายุ ๓๕ ปีขึ้นไป เป็นประจำปีของทุกปี เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

๒) ด้านมีบ้านอาศัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านมีบ้านอาศัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลให้มีบ้านอาศัยอยู่ในระดับมากและมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข จัดสรรงบประมาณลงไปใช้ในการทำน้ำประปาใช้สำหรับอุปโภคบริโภคได้ และให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับน้ำที่สะอาดให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข โดยจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัย อพพร.เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยตามจุดต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยง ให้มากกว่าเป็นอยู่ เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านฝึกฝนการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข จัดงบประมาณนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ – ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๕ ปี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข โดยการสนับสนุนงบประมาณเข้าไปดูแลในเรื่องของความ

เป็นอยู่ของเด็กมีการส่งเสริมกิจกรรมในงบประมาณสำหรับนักเรียนที่ยากจนยังไม่มี เพราะเมื่อเด็กไม่มีทุนในการศึกษา ส่งเสริมทุนการศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ก้าวหน้า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนาสร้างอาชีพ โดยการจัดสรรงบประมาณหรือให้ทุนกับประชาชนเพื่อนำใช้ในการประกอบอาชีพ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการจัดตั้งกองทุนในการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง มีซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการจัดสรรทุนในการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนให้อย่างจริงจัง เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านปลูกฝังค่านิยม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการปลูกฝังค่านิยมให้กับประชาชนอย่างถูกวิธี เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการปลูกฝังค่านิยม ให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการจัดสรรรณรงค์การเลิกเหล้า เมาหรี ให้วันสำคัญหรืองาน

สำคัญ เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในการส่งเสริมกิจกรรม
รณรงค์การเลิกเหล้า ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่
ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมคนในครัวเรือน ไม่ติดสุรา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับ
ปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควร
เร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนในการส่งเสริม
คนในครัวเรือนไม่ติดสุราให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตในการส่งเสริมคนในครัวเรือน ไม่ติดสุรา ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ
โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดต่อไป

บ) ด้านร่วมใจพัฒนา พบว่า คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านร่วมใจพัฒนาโดย
รวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัด
ศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนได้มี
การร่วมใจพัฒนา ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่วมใจพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของ
ชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการ
รณรงค์ให้มีการสนับสนุนกลุ่มครัวเรือนให้มีการแสดงออกในการพัฒนาท้องถิ่นส่งเสริมครัวเรือน
มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น ให้อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด
ต่อไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนคนมีสิทธิ์ได้ไปใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ใน
ระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนา โดยการรณรงค์ส่งเสริม ให้ความรู้ในประชาธิปไตย
เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจถึงการไปใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และ เพื่อให้ประชาชนมี
ความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการสนับสนุนคนมีสิทธิ์ได้ไปใช้สิทธิ์ เลือกตั้ง
ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด
ต่อไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑) ควรมีการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๒) ควรมีการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

บรรณานุกรม

๑ ภาษาไทย

๑. หนังสือ

กองวิชาการและแผนงาน. รายงานกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ. ศรีสะเกษ : ม.ป.ท., ๒๕๔๗.

กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

เกษม จันทร์แก้ว. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๗.

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. การพัฒนาประเทศไทย : แนวคิดและทิศทาง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดอกเบญจ, ๒๕๓๖.

งามพิศ สัตย์สงวน. “การจัดระเบียบสังคม” ในสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

จำนง อควิวัฒนสิทธิ์ และคณะ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓.

_____. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

ชัยยงค์ วุฒิมานานนท์. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๓๕.

ชาญชัย เทียนชัย. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

ชาติชาย โทณูสินธิติ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑.

ณ ลินพัฒนา. การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๔๑.

ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, ๒๕๓๐.

ธเนศวร์ เจริญเมือง. ๑๐๐ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ.๒๔๔๐-๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, ๒๕๔๐.

ธัญญา ผลอนันต์. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพมหานคร : อินโนกราฟฟิกส์, ๒๕๔๖.

นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม. จิตวิทยาสังคม. ภูเก็ต : ภาคจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์, ๒๕๒๔.

- นิภา เมธาวีชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓.
- บรรยงค์ โตจินดา. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น, ๒๕๔๕.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๐.
- ประกาศ ศิลปรัศมี. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล. กรุงเทพมหานคร : กรมการพัฒนาชุมชน, ๒๕๒๕.
- ประเวศ วะสี. ธรรมานุญสุภาพของคนไทย เครื่องมือนวัตกรรมทางสังคม. นนทบุรี : สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๔๕.
- ปรัชญา เวสารัชช เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. “หลักการและแนวทางในการบริหารแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่นและชนบท”. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดหนึ่งเจ็ดการพิมพ์, ๒๕๓๒.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. “วิธีใหม่แห่งการพัฒนาวิธีวิทยาศึกษาสังคมไทย”. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, ๒๕๓๕.
- ผาสุก มุททเมธา. “คติชาวบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต”. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.
- พรทิพย์ สัมปัดตะวานิช และคณะ. พฤติกรรมผู้บริโภค. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๑.
- พระราชวรมนี ประยูรท์ ปยุตโต. พระพุทธศาสนากับสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สยามสมาคม, ๒๕๒๗.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์, รองศาสตราจารย์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- พิมพ์ชญา สกทา. องค์ประกอบของความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๓.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐.
- วัชร มานิตราษฎร์. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๔๖.

วิรัช คุงคะจันทร์. หลักการส่งเสริมการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๔.

ศิริ ฮามสุโพธิ์. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้า, ๒๕๔๓.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และจิตติพงษ์ ธรรมานุสรณ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒.

ส่งศรี ชมภูวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗.

สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย. รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : บริษัททบทวนการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๓๘.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖.

สมพล คณานุเคราะห์. “ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ชเบิร์ก”. ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐.

สมยศ นาวิการ. การบริหารสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงธนบุรี, ๒๕๓๓.

สมยศ อักษร. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. “สังคมไทย : แนวทางวิจัยและการพัฒนา”. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, ๒๕๒๕.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, ๒๕๒๐.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, ๒๕๒๐.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๒.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่วิทยา, ๒๕๒๐.

เสนาะ ดิยาวี. หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

อารี เพชรผุด. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์, ๒๕๓๐.

อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓.

อุทัย หิรัญโต. ศาสตรและศิลป์ในการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๕.

_____. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๐

เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, ๒๕๓๓.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

ณัฐญา เจริญศิริ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓.

ชนพร ยิ่งเจริญกิจ. “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแม่ริน อำเภอแม่ริน จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.

มงคล มณีจักร. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๕.

เขวภา ถิ่นชัยภูมิ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ”. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๗.

ล้อม แยมสุวรรณรัตน์. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชะอำ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา”. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๗.

สุชาติ ชุมแก้ว. “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.

สุวดี ศรีสีทอง. “การรับรู้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี.” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๔๗.

๓) บทความในวารสาร

ดำรง ศูนย์สารทูล. การพัฒนาชนบทไทยในสายตานักปกครอง. นิตยสารเทศาภิบาล, ๗๔, ๓ มีนาคม ๒๕๒๒.

รายงานของคณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา. “วัฒนธรรมอันหลากหลายของมนุษยชาติ”. ปีที่ - ครั้งที่ ๒๒. พ.ศ.๒๕๔๔. ม.ป.ป : ๔๐.

๔) เอกสารอื่นที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

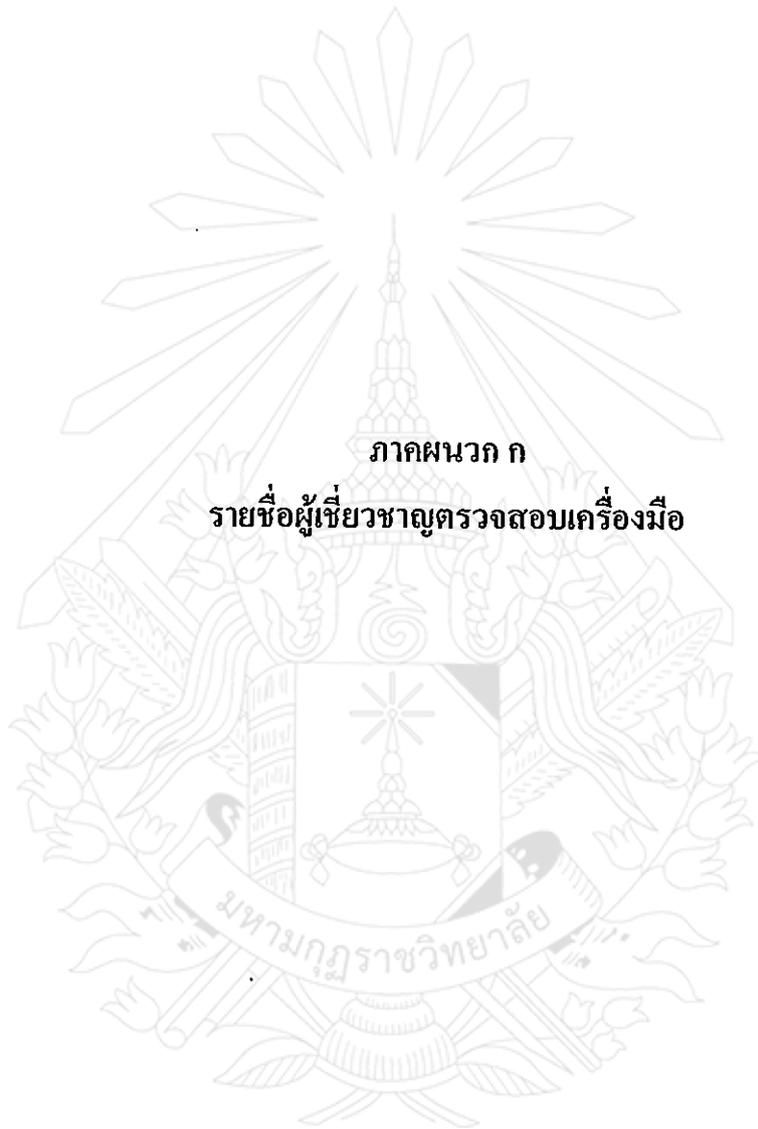
การปกครองท้องถิ่น, กรม. เอกสารเกี่ยวกับกรมการปกครองท้องถิ่น อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ. พ.ศ.๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

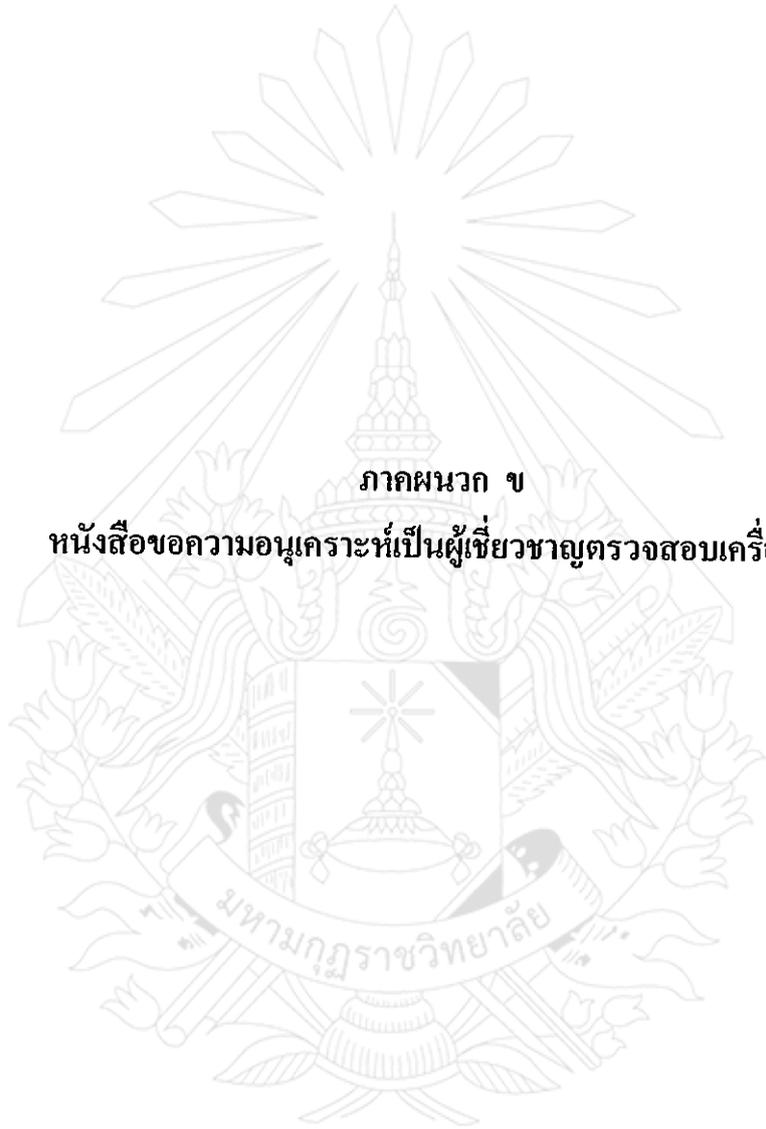
ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ศษ 6015/ ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร ดร. สาทิต กฤษลักขณ์

ด้วย พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมพ์วัน) นักศึกษาระดับปริญญาตรีการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชาปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ศท 6015/ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเชียงใหม่
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร พระครูปลัดทองใบ สุปภาโส

ด้วย พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมวัน) นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่ง
เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีชัตติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364,0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ศธ 6015/ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายชาญวิทย์ บัวพันธ์

ด้วย พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมพ์วัน) นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาประวัติศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่ง
เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีชัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

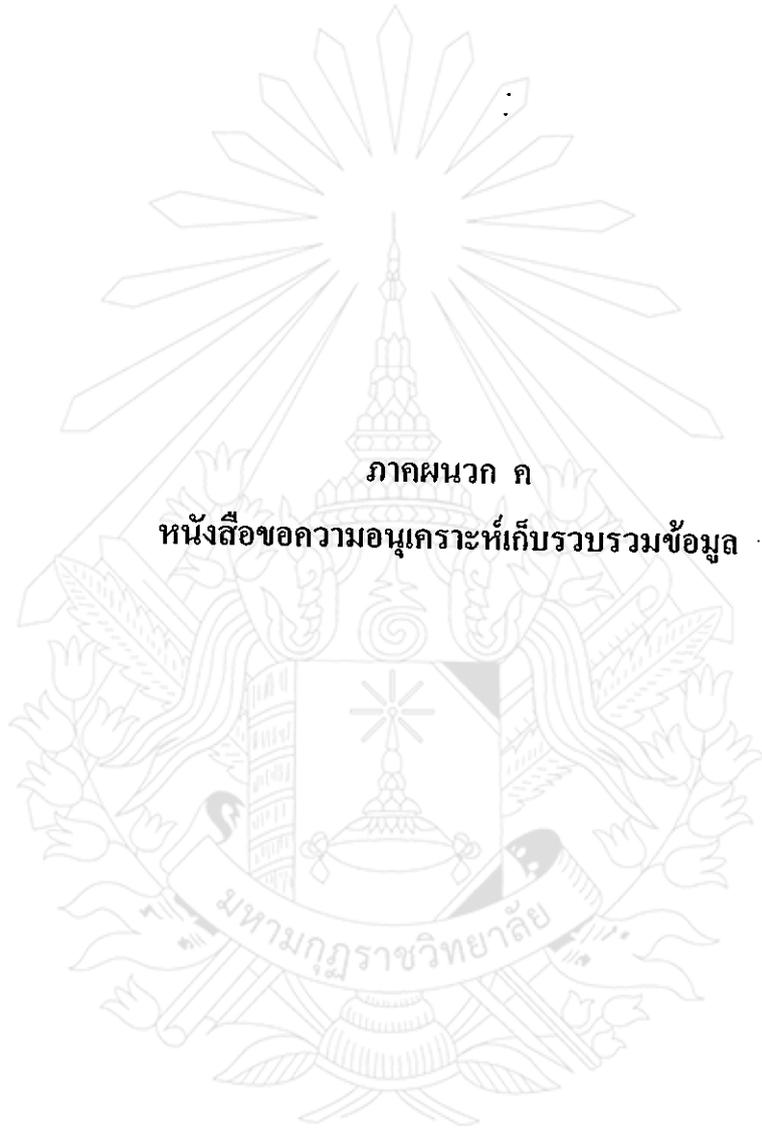
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศษ 6015/ว 107

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเชียงใหม่
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบข้อมูล
เจริญพร องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ด้วย พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมพ์วัน) นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ”
เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
(ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้
นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อ
ประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีชัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

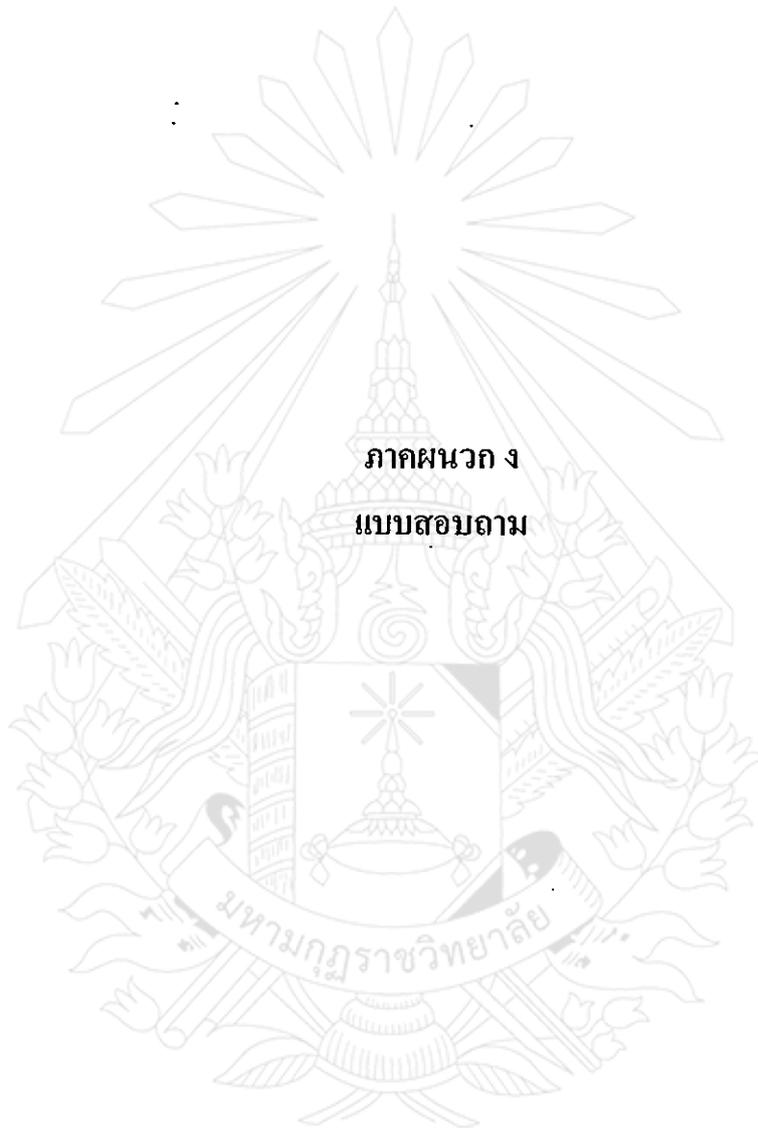
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

มหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ได้ความสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้
ทั้งหมดจะปกปิดเป็นความลับ แต่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อนำผลการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การ
บริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมพ์วัน)

ปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

๑. เพศ

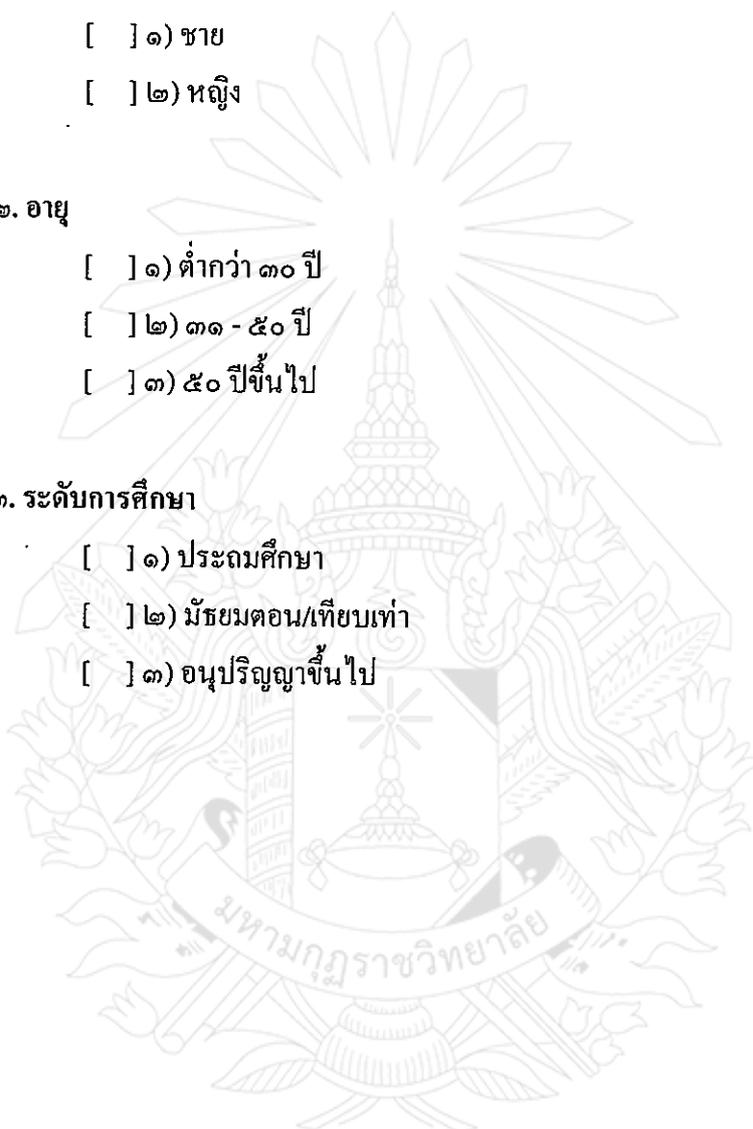
- [] ๑) ชาย
[] ๒) หญิง

๒. อายุ

- [] ๑) ต่ำกว่า ๓๐ ปี
[] ๒) ๓๑ - ๕๐ ปี
[] ๓) ๕๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

- [] ๑) ประถมศึกษา
[] ๒) มัธยมตอน/เทียบเท่า
[] ๓) อนุปริญญาขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบทางขวามือ ของแต่ละข้อ ที่ตรงกับที่ท่านได้รับ การความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และให้ตอบครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	ท่านมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มากน้อยเพียงใด	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๑) ด้านสุขภาพดี					
๑	ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี	/				
๒	ช่วยเหลืออายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ		/			

อธิบาย

ตัวอย่างข้อ ๑ แสดงว่าท่านมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในเรื่อง ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด

ตัวอย่างข้อ ๒ แสดงว่าท่านมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในเรื่อง ช่วยเหลืออายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ อยู่ในระดับมาก

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
	๑) ด้านสุขภาพดี					
๑	ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี					
๒	ช่วยเหลืออายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ					
๓	ให้การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อเป็นอย่างดี					
๔	ช่วยรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล					
๕	ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี					
	๒) ด้านมีบ้านอาศัย					
๖	ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี					
๗	ให้ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ					
๘	ช่วยครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียงความสั่นสะเทือนฝุ่นละอองกลิ่นเหม็นหรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ					
๙	ช่วยครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง					
๑๐	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา					
๑๑	ส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม					
๑๒	ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ					
๑๓	ส่งเสริมเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา/เทียบเท่า					
๑๔	ส่งเสริมเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ					
๑๕	ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี					
	๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า					
๑๖	ส่งเสริมคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี					
๑๗	ส่งเสริมครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน					
๑๘	ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว					
๑๙	ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์					
๒๐	ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างค่อเนื่อง					
	๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม					
๒๑	ส่งเสริมการสงเคราะห์ให้บริจาคแก่คนจน					
๒๒	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่					
๒๓	ส่งเสริมคนอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไป ทุกคนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา					
๒๔	ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า					
๒๕	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๖) ด้านร่วมใจพัฒนา					
๒๖	ช่วยคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
๒๗	ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น					
๒๘	ส่งเสริมครัวเรือนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน					
๒๙	สนับสนุนผู้มีสิทธิ์ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง					
๓๐	สนับสนุนตั้งคมสภเคราะห์ต่อความยากจน					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

๑) ด้านสุขภาพดี

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๒) ด้านมีบ้านอาศัย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๖) ด้านร่วมใจพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

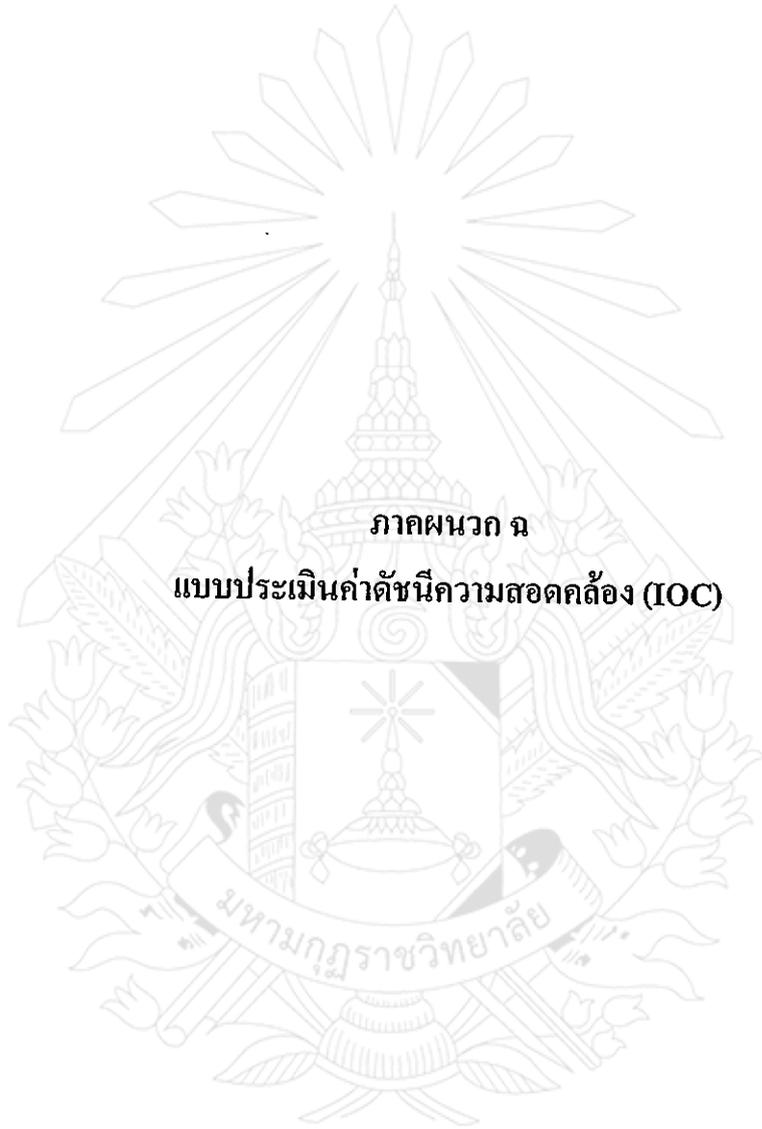
.....

.....

.....

เจริญพรอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความกรุณา

ภาคผนวก ก
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

คำชี้แจง

แบบวัดของการวิจัยตอนที่ ๒ ทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบได้วัดระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ โพนธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ในแต่ละหัวข้อหากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องความคิดเห็น

ให้คะแนน +๑ หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน -๑ หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		๑	๒	๓	$\sum R$	ค่าIOC
	๑) ด้านสุขภาพดี					
๑	ได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นอย่างดี	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒	ช่วยเหลืออายุ ๖ - ๑๒ ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๓	ให้การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อเป็นอย่างดี	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๔	ช่วยรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๕	ช่วยคนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	+๑	+๑	+๑	๓	๑

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		๑	๒	๓	$\sum R$	ค่าIOC
	๒) ด้านมีบ้านอาศัย					
๔	ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภค เพียงพอตลอดปี	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๕	ให้ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้าน ให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๖	ช่วยครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียงความ สั่นสะเทือนฝุ่นละอองกลิ่นเหม็นหรือมลพิษทาง อากาศ น้ำเสีย ขยะ และสารพิษ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๗	ช่วยครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๘	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๙	ให้ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภค เพียงพอตลอดปี	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๐	ให้ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนและบริเวณบ้าน ให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
	๓) ด้านฝึกฝนการศึกษา					
๑๑	ส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๒	ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ พิการ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๓	ส่งเสริมเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียน ต่อชั้นมัธยมศึกษา/เทียบเท่า	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๔	ส่งเสริมเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๕	ส่งเสริมเด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาค บังคับ ๙ ปี	+๑	+๑	+๑	๓	๑

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		๑	๒	๓	$\sum R$	ค่าIOC
	๔) ด้านรายได้ก้าวหน้า					
๑๖	ส่งเสริมคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า คนละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๗	ส่งเสริมครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๘	ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๑๙	ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๐	ส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	+๑	+๑	+๑	๓	๑
	๕) ด้านปลูกฝังค่านิยม					
๒๑	ส่งเสริมการสงเคราะห์ให้บริจาคแก่คนจน	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๒	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๓	ส่งเสริมคนอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไปทุกคนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๔	ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลิกเหล้า	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๕	ส่งเสริมคนในครัวเรือนไม่ติดสุรา	+๑	+๑	+๑	๓	๑
	๖) ด้านร่วมใจพัฒนา					
๒๖	ช่วยคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๗	ส่งเสริมครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๘	ส่งเสริมครัวเรือนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๒๙	สนับสนุนผู้มีสิทธิไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	+๑	+๑	+๑	๓	๑
๓๐	สนับสนุนตั้งคนสงเคราะห์ต่อความยากจน	+๑	+๑	+๑	๓	๑

จากสูตร IOC เมื่อ N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และ $\sum R$ ผลรวมคะแนนเฉลี่ย

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \text{ แทนค่า} = \frac{3}{3} = 1$$

วิธีทำ ขั้นแรก เอาความแปรปรวนของคะแนนรวม (S_i^2) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ หรือค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (S_i^2) จากสูตร

$$S_i^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}, \quad S_i^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามรายข้อ

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง

ขั้นที่สอง หาความแปรปรวนของแต่ละข้อ (ข้อ๑).....ไปเรื่อย ๆ จนครบทุกข้อ.....(ข้อ ๓๐)

ขั้นที่สาม รวมความแปรปรวนของทุกข้อที่หาได้ จากสูตร

$$\sum S_i^2 = S_{10}^2 + 1 S_{11}^2 + 1 S_{12}^2 + 1 S_{13}^2 + \dots + 1 S_{30}^2$$

ขั้นที่สี่ คำนวณหาค่า α จากสูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right) \text{ ได้ค่าความเชื่อมั่น} = 0.85$$

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : พระพลวัฒน์ จานากโร (พิมวัน)
วัน เดือน ปี เกิด : ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๕
ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านหนองผือ ตำบลเสียว อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษาทางธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓ : สอบได้นักธรรมชั้นตรี
พ.ศ. ๒๕๔๔ : สอบได้นักธรรมชั้นโท
พ.ศ. ๒๕๔๕ : สอบได้นักธรรมชั้นเอก

การศึกษาทางโลก

พ.ศ. ๒๕๓๕ : ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง : ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
ศาสนกิจ : อบรมจริยธรรมนักเรียนและญาติโยมทั่วไป

